

RP 116/2009 rd

Regeringens proposition till Riksdagen om godkännande av avtalet mellan Europeiska unionen och Australien om lufttrafikföretags behandling av passageraruppgifter (PNR) från Europeiska unionen och överföring av dessa till Australiens tullmyndighet och med förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen och om tillämpning av avtalet

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner det i juni 2008 ingångna avtalet mellan Europeiska unionen och Australien om lufttrafikföretags behandling av passageraruppgifter (PNR) från Europeiska unionen och överföring av dessa till Australiens tullmyndighet.

Avtalet gäller de förutsättningar och omständigheter under vilka lufttrafikföretag överför till Australiens tullmyndighet sådana passageraruppgifter som den australiska lagstiftningen kräver gällande personer som reser från Europeiska unionen till Australien och från Australien till Europeiska unionen. Syftet med avtalet är att förebygga och bekämpa terrorism och därmed förknippad brottslighet, inbegripet organiserad brottslig-

het, av gränsöverskridande karaktär, samtidigt som de grundläggande fri- och rättigheterna och i synnerhet skydd för privatlivet samt dataskyddet respekteras.

I propositionen ingår ett förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen och om tillämpning av avtalet. Lagen avses träda i kraft samtidigt som avtalet mellan Europeiska unionen och Australien träder i kraft. Avtalet träder i kraft den första dagen i den månad som följer på den dag då parterna utväxlat underrättelser om att de har avslutat sina interna förfaranden i detta syfte. Avtalet ska tillämpas provisoriskt från och med dagen för undertecknandet.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÄN MOTIVERING	3
1 INLEDNING.....	3
2 NULÄGE	3
2.1 Internationella överenskommelser och nationell lagstiftning	3
Europarådets dataskyddskonvention	3
Dataskyddsdirektivet	4
Rambeslutet om dataskydd inom tredje pelaren.....	4
Förslaget till rådets rambeslut om användande av passageraruppgifter i brottsbekämpningssyfte.....	4
Nationell lagstiftning	4
2.2 Praxis.....	5
3 EUROPEISKA GEMENSKAPENS OCH EUROPEISKA UNIONENS BEHÖRIGHET I DE FRÅGOR SOM OMFATTAS AV AVTALET.....	5
4 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	6
5 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	7
6 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	7
6.1 Avtalsförhandlingarna.....	7
6.2 Beredningen av propositionen i Finland	8
6.3 Provisorisk tillämpning	8
DETALJMOTIVERING	10
1 INNEHÅLLET I AVTALET	10
1.1 Avtalets ingress och bestämmelserna i artiklarna	10
1.2 Bilagan till avtalet	13
2 LAGFÖRSLAG	16
3 IKRAFTTRÄDANDE	16
4 BEHOVET AV RIKSDAGENS SAMTYCKE OCH BEHANDLINGSORDNING	16
LAGFÖRSLAG	19
Lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet mellan Europeiska unionen och Australien om lufttrafikföretags behandling av passageraruppgifter (PNR) från Europeiska unionen och överföring av dessa till Australiens tullmyndighet och om tillämpning av avtalet.....	19
FÖRDRAGSTEXT	20
BILAGA	30

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

I propositionen ingår ett förslag till godkännande av avtalet mellan Europeiska unionen (EU) och Australien om lufttrafikföretags behandling av PNR- dvs. passageraruppgifter (PNR, passenger name record) från Europeiska unionen och överföring av dessa till Australiens tullmyndighet. Enligt avtalet (nedan PNR-avtalet) ska lufttrafikföretag överföra till Australiens tullmyndighet PNR-uppgifter om alla personer som reser till, från eller genom Australien för att användas till att förebygga och bekämpa terrorism och därmed förknippad brottslighet, inbegripet organiserad brottslighet, av gränsöverskridande karaktär. Australien förbinder sig att garantera en tillräcklig nivå för skyddet av de uppgifter som överförs till tullen.

EU har även ingått ett PNR-avtal med Förenta staterna (avtalet mellan Europeiska unionen och Amerikas förenta stater om lufttrafikföretags behandling av passageraruppgifter (PNR) och överföring av dessa till Förenta staternas Department of Homeland Security, FördrS 18 och 19/2008) som tillämpats provisoriskt från och med dagen för undertecknandet. Europeiska gemenskapen har för sin del ingått ett avtal om behandling av förhandsinformation om passagerare och passageraruppgifter med Kanada (avtal mellan Europeiska gemenskapen och Kanada om behandling av förhandsinformation om passagerare och passageraruppgifter, EUT L 82 2006, 21.3.2006, s. 15).

PNR-avtalet mellan EU och Australien undertecknades i Bryssel den 30 juni 2008. Europeiska unionens råd beslutade om undertecknande av avtalet med stöd av artikel 24 (gemensam utrikes- och säkerhetspolitik) och artikel 38 (polissamarbete och straffrättsligt samarbete) i Fördraget om Europeiska Unionen (nedan EU-fördraget). Eftersom avtalet innehåller bestämmelser som i Finland hör till området för lagstiftningen har Finland, liksom även tio andra EU-medlemsstater, gett en förklaring enligt artikel 24.5 i EU-fördraget om att Finland måste uppfylla vissa krav som följer av de egna konstitutionella

förfarandena innan avtalet kan bli bindande för Finlands del. Avtalet träder i kraft den första dagen i den månad som följer på den dag då parterna utväxlat underrättelser om att de har avslutat sina interna förfaranden i detta syfte. Avtalet ska gälla i sju år och det ska tillämpas provisoriskt från och med dess undertecknande. Det föreslås att avtalet sätts i kraft genom en blandad ikraftträdandelag.

2 Nuläge

2.1 Internationella överenskommelser och nationell lagstiftning

Europarådets dataskyddskonvention

I Europarådets konvention om skydd för enskilda vid automatisk databehandling av personuppgifter av år 1981 (FördrS 35 och 36/1992), nedan dataskyddskonventionen, definieras de grundläggande principerna för dataskyddet som konventionsparterna förbinder sig att genomföra i sin lagstiftning för att skydda integriteten vid automatisk databehandling av personuppgifter. Alla medlemsstater i EU har godkänt Europarådets dataskyddskonvention. Konventionen trädde i kraft internationellt den 1 oktober 1985 och för Finlands del den 1 april 1992. Konventionen innehåller inga bestämmelser om överföring av personuppgifter till en stat som inte är part i konventionen.

Ett tilläggsprotokoll om tillsynsmyndigheter och gränsöverskridande flöden av personuppgifter till konventionen om skydd för enskilda vid automatisk databehandling av personuppgifter av år 2001, nedan tilläggsprotokollet, gäller tillsynsmyndigheter och internationella överföringar av uppgifter samt innehåller bestämmelser om överföring av personuppgifter till sådana stater och organisationer som inte berörs av bestämmelserna i dataskyddskonventionen.

Tilläggsprotokollet trädde i kraft internationellt den 1 juli 2004, men alla medlemsstater i Europarådet har ännu inte godkänt det. Av EU:s medlemsstater har 22 undertecknat tilläggsprotokollet och

15 medlemsstater har godkänt det. Finland undertecknade tilläggsprotokollet i november 2001, men har ännu inte godkänt det. Enligt tilläggsprotokollet kan personuppgifter överföras till en stat eller organisation som inte berörs av bestämmelserna i dataskyddskonventionen endast när staten eller organisationen i fråga garanterar en tillräcklig dataskyddsnivå för överföringen av uppgifterna.

Dataskyddsdirektivet

Europaparlamentet och Europeiska unionens råd antog i oktober 1995 ett direktiv om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter (95/46/EG, EUT L 281, 23.11.1995, s. 31), nedan dataskyddsdirektivet. Dataskyddsdirektivet bygger på Europarådets dataskyddskonvention men är mer detaljerat.

Dataskyddsdirektivet innehåller grundläggande bestämmelser om behandlingen av personuppgifter som ska iakttas inom ramen för EU:s I pelare. Direktivet innehåller bl.a. bestämmelser om överföring av personuppgifter utanför EU. Flera medlemsstater i EU har följt direktivets principer även vid behandlingen av personuppgifter inom de övriga pelarna, dock med tillämpning av de undantag som direktivet möjliggör.

Enligt dataskyddsdirektivet är överföring av personuppgifter utanför EU, dvs. till ett s.k. tredjeland, i regel tillåten endast om en tillräcklig dataskyddsnivå garanteras i landet. Uppgifter kan också överföras bl.a. om den berörda entydigt har gett sitt samtycke till att uppgifterna överförs. Bedömning av om skyddsnivån i ett tredjeland är tillräcklig ska ske på grundval av alla de förhållanden som har samband med en överföring eller en grupp av överföringar av uppgifter. Då ska man särskilt beakta uppgifternas art, den eller de avsedda behandlingarnas ändamål och varaktighet, ursprungslandet och det slutliga bestämmelselandet, de allmänna respektive särskilda rättsregler som gäller i ifrågavarande tredjeland liksom de regler för yrkesverksamhet och säkerhet som gäller där.

Rambeslutet om dataskydd inom tredje pelaren

Rådets rambeslut av den 27 november 2008 om skydd av personuppgifter som behandlas inom ramen för polissamarbete och straffrättsligt samarbete (2008/977/RIF, EUT L 350, 30.12.2008, s. 60, nedan rambeslutet om dataskydd inom III pelaren) saknar bestämmelser om rätt eller skyldighet för privata, såsom lufttrafikföretag, att överlämna personuppgifter.

Förslaget till rådets rambeslut om användande av passageraruppgifter i brottsbekämpningssyfte

Kommissionen offentliggjorde den 6 november 2007 sitt förslag till rådets rambeslut om användande av passageraruppgifter (PNR-uppgifter) i brottsbekämpningssyfte (KOM (2007) 654 slutlig). I förslaget ingår bestämmelser om lufttrafikföretagens skyldigheter att göra PNR-uppgifter om passagerare på internationella flygningar tillgängliga för medlemsstaternas behöriga myndigheter för att terroristbrott och organiserad brottslighet ska kunna förebyggas och bekämpas samt bestämmelser om hur dessa myndigheter samlar in uppgifterna i fråga och utbyter dem sinsemellan. Förslaget gäller inte flygningar inom EU, om inte flygningen är en del av en internationell flygning. Riksdagen informerades om kommissionens förslag den 14 februari 2008 genom en U-skrivelse (U 3/2008 rd) samt om behandlingen av ärendet i rådet med tilläggskrivelser av den 16 oktober 2008 och den 10 december 2008.

Nationell lagstiftning

Den nationella lagstiftningen i Finland har harmoniserats med dataskyddsdirektivet genom personuppgiftslagen som trädde i kraft den 1 juni 1999 (523/1999). Bestämmelserna om överföring av personuppgifter kompletterades år 2000 genom en ändring i personuppgiftslagen (986/2000). Förutsättningarna för överföring av uppgifter till tredjeland är de samma som i dataskyddsdirektivet.

Personuppgiftslagen är en allmän lag med ett mera omfattande tillämpningsområde än vad dataskyddsdirektivet har. Enligt 2 § 1 mom. ska vid behandling av personuppgifter iaktas vad som bestäms i personuppgiftslagen, om inte annat bestäms någon annanstans i lag. Personuppgiftslagen, inbegripet bestämmelserna om överföring av personuppgifter till tredjeland, tillämpas således i princip på behandling av personuppgifter i all verksamhet oavsett till vilken EU-pelare verksamheten hör. I princip är förutsättningen för en överföring av personuppgifter utanför EU:s medlemsstater eller Europeiska ekonomiska området att en tillräcklig nivå på dataskyddet kan garanteras i det aktuella landet. Uppgifter kan också överföras bl.a. när den registrerade har gett sitt entydiga samtycke till överföringen.

2.2 Praxis

Finländska lufttrafikföretag erbjuder inte för närvarande direkta flygningar till Australien. T.ex. Finnair säljer anslutande flygningar som trafikerar av dess samarbetspartner och då är det samarbetspartnern som överlämnar PNR-uppgifterna till Australiens myndigheter.

3 Europeiska gemenskapens och Europeiska unionens behörighet i de frågor som omfattas av avtalet

Artikel 24 (gemensam utrikes- och säkerhetspolitik) och artikel 38 (polissamarbete och straffrättsligt samarbete) i EU-fördraget utgjorde rättslig grund då ordförandelandet fick förhandlingsmandatet. Enligt artikel 24 i EU-fördraget får rådet på de aktuella områdena bemyndiga ordförandelandet, som om det är lämpligt ska biträdas av kommissionen, att föra förhandlingar för att ingå ett avtal med en eller flera stater eller internationella organisationer. Sådana avtal ska ingås av rådet efter rekommendation av ordförandelandet (punkt 1).

När avtalet avser en fråga där enhällighet krävs ska beslut om avtal som ingåtts med stöd av artikel 24 fattas enhälligt (punkt 2). Enligt punkt 3 ska rådet fatta beslut med kva-

lificerad majoritet när avtalet syftar till att genomföra en gemensam åtgärd eller en gemensam ståndpunkt. Enligt punkt 4 ska samma bestämmelser även tillämpas på frågor som omfattas av avdelning VI (polissamarbete och straffrättsligt samarbete) i EU-fördraget. Enligt punkt 5 ska ett avtal inte vara bindande för en medlemsstat vars företrädare i rådet förklarar att medlemsstaten måste uppfylla vissa krav som följer av dess egna konstitutionella förfaranden. De övriga rådsmedlemmarna kan enas om att avtalet likväl ska gälla provisoriskt. Enligt punkt 6 är avtalen bindande för unionens institutioner.

Den rätt att ingå avtal som beviljats unionen på grundval av artikel 24 i EU-fördraget kan tolkas innebära att medlemsstaterna har gett unionen behörighet, i det fall som avses i rådets beslut, att ingå avtal med den aktuella tredje staten. I princip skulle det alltså ha varit möjligt att överenskomma om överföringar av uppgifter med Australien genom bilaterala avtal mellan Australien och EU:s medlemsstater eller genom att ändra den nationella lagstiftningen i EU:s medlemsstater. I det fallet hade det dock funnits en risk att det skulle uppstå flera, sinsemellan avvikande dataskyddsarrangemang för överföringar av PNR-uppgifter i Europa. Därför beslutade man att sträva till att ingå ett avtal som förhandlats fram på unionsnivå.

Artikel 38 i EU-fördraget innehåller en hänvisningsbestämmelse, enligt vilken de avtal som avses i artikel 24 kan innehålla bestämmelser om områden som hör till avdelning VI i EU-fördraget. Om ett avtal som förhandlats fram i enlighet med artikel 24 i EU-fördraget innehåller bestämmelser om polissamarbete eller straffrättsligt samarbete, behövs även artikel 38 i EU-fördraget som rättslig grund.

I artikel 11.2 i PNR-avtalet mellan EU och Australien finns en hänvisning till EU:s egna PNR-system som är under beredning och som avses bli infört inom ramen för samarbetet mellan polismyndigheter och rättsliga myndigheter. Enligt punkten kan parterna göra en översyn av avtalets bestämmelser om ett PNR-system genomförs i Europeiska unionen om och när en sådan översyn kan underlätta driften av Europeiska unionens PNR-

system. Dessutom ingår i punkt 27 i bilagan till avtalet ett omnämmande av främjande av polissamarbete och rättsligt samarbete. I tredje stycket i ingressen till avtalet erkänner parterna att, ”för att skydda allmän säkerhet och av brottsbekämpningsskäl, bör regler fastställas om lufttrafikföretags överföring av PNR-uppgifter från Europeiska unionen till Australiens tullmyndighet”. Vid bedömningen av den rättsliga grunden är emellertid innehållet i de operativa artiklarna avgörande. På basen av de operativa artiklarna förefaller det inte finnas ett egentligt behov att hänvisa till artikel 38 i EU-fördraget såsom den andra rättsliga grunden. Å andra sidan har inte valet av rättslig grund i avtalsförhandlingarna någon inverkan på det förfarande som iakttas när avtalet förhandlas fram och ingås. Tillägget av artikel 38 kan dock ha verkningar för kommissionens ställning och EG-domstolens behörighet.

EG-domstolen är i princip inte behörig inom unionens II pelare. Inom III pelaren har domstolen begränsad behörighet. Enligt artikel 35.6 i EU-fördraget ska gemenskapens domstol vara behörig att granska lagenligheten av rambeslut och andra beslut när en medlemsstat eller kommissionen väcker talan rörande bristande behörighet, åsidosättande av väsentliga formföreskrifter, åsidosättande av EU-fördraget eller av någon rättsregel som gäller dess tillämpning eller rörande maktmissbruk. Om alltså även artikel 38 parallellt med artikel 24 i EU-fördraget används som rättslig grund för godkännande av avtalet kan man således hävda att det är möjligt att väcka talan om ogiltigförklaring av rådets beslut om godkännande av avtalet. Frågan om domstolen har behörighet att tolka avtal som hör till EU-fördragets tillämpningsområde är dock öppen för olika tolkningar, för även när artikel 38 i EU-fördraget, som hör till området för avdelning VI i EU-fördraget, används som rättslig grund är den andra rättsliga grunden artikel 24 i EU-fördraget, som innehåller förfaranderegler för förhandlingarna.

Med stöd av vad som angetts ovan kan man hävda att det inte finns egentliga hinder för att använda både artikel 24 och 38 i EU-fördraget som rättslig grund i likhet med tidigare beslut om att ge förhandlingsmandat.

Fastän tidigare praxis inte enligt EU-rätten räcker till för att påvisa att det föreslagna förfarandet är förenligt med EU-rätten är det skäl att konstatera att beslutet om undertecknande av avtalet liksom även beslutet om förhandlingsmandatet fattats med stöd av dessa två rättsliga grunder, vilket också var fallet då PNR-avtalet mellan EU och Förenta staterna ingicks (Rådets beslut 2007/551/GUSP/RIF om undertecknande på Europeiska unionens vägnar av ett avtal mellan Europeiska unionen och Amerikas förenta stater om lufttrafikföretags behandling av passageraruppgifter (PNR) och överföring av dessa till Förenta staternas Department of Homeland Security (DHS) (EUT L 204, 4.8.2007, s. 16).

4 Målsättning och de viktigaste förslagen

Propositionens målsättning är att få riksdagens godkännande för PNR-avtalet mellan Europeiska unionen och Australien. Avtalet gäller de förutsättningar och omständigheter under vilka lufttrafikföretag som har bokningssystem, och/eller PNR-uppgifter som behandlats på EU-medlemsstaternas territorium ger Australiens tullmyndighet PNR-uppgifter om personer som reser till, från eller genom Australien. Avtalets målsättning är att förebygga och bekämpa terrorism och därmed förknippad brottslighet, inbegripet organiserad brottslighet, av gränsöverskridande karaktär. Finlands nationella godkännande är för sin del en förutsättning för att Europeiska unionens råd ska kunna besluta om att godkänna avtalet enligt artikel 24 och 38 i EU-fördraget.

I avtalet förbinder sig EU att försäkra att lufttrafikföretag inte ska vara förhindrade att iaktta den australiska lagen om överföring av PNR-uppgifter från Europeiska unionen enligt avtalet till Australiens tullmyndighet. Enligt den australiska lagstiftningen har landets tull rätt att utföra riskanalys på basen av internationella lufttrafikföretags passageraruppgifter (PNR) innan passageraren anländer till Australien. Syftet med lagstiftningen är att förbättra säkerheten vid Australiens gränser samt den nationella säkerheten. Lufttra-

fikföretag är skyldiga att ge tullen tillfälle att bekanta sig med vissa PNR-uppgifter om de har insamlats och registrerats i lufttrafikföretagens automatiska bokningssystem. Om lufttrafikföretagen försummar att överlåta uppgifterna till Australiens myndigheter kan lufttrafikföretagen påföras sanktioner i Australien.

Australien förbinder sig att behandla PNR-uppgifter på ett juridiskt förpliktande sätt och att iakttäta detaljerade regler gällande dataskydd, så att en tillfredsställande skyddsnivå garanteras för PNR-uppgifter som överförs från EU. Enligt lagstiftningen som tillämpas i EU och i dess medlemsstater kan personuppgifter överlåtas till ett tredjeland i princip endast om det ifrågavarande landet garanterar en tillfredsställande dataskyddsnivå. Utan ett avtal där Australien garanterar en tillfredsställande nivå för de PNR-uppgifter som överlämnas skulle lufttrafikföretagen vid överföringen av uppgifterna bryta mot bestämmelserna i EU-medlemsstaternas lagstiftning om dataskydd, eftersom Australiens lagstiftning om skydd av privatlivet avviker från den lagstiftning om skydd för personuppgifter och privatliv som tillämpas i EU och i medlemsstaterna.

Avtalet är tidsbundet och ska gälla i sju år efter den dag då det undertecknades, om inte parterna ömsesidigt beslutar att ersätta avtalet. Parterna har när som helst rätt att avbryta avtalet. Parterna kan göra en översyn av avtalet efter fyra år.

Vid utgången av avtalets giltighetstid eller när avtalet på annat sätt avbryts ska behandlingen av PNR-uppgifter från EU som mottagits fortsätta i enlighet med de standarder för dataskydd som anges i avtalet. Myndigheterna i EU:s medlemsstater kan tillfälligt upphöra att överföra PNR-uppgifter till den Australiska tullmyndigheten om standarden på det dataskydd som fastställs i avtalet inte uppfylls, om en fortsättning av överföring av uppgifter skulle leda till en överhängande risk för allvarlig skada för de registrerade personerna och det finns rimliga skäl att anta att tullen inte omedelbart löser problemet.

Efter en två års övergångsperiod ska ett s.k. push- eller erbjudandesystem tas i bruk vid överföringen av uppgifter till Australiens tullmyndighet. Detta innebär att lufttrafikfö-

retagen själva ska överlåta PNR-uppgifterna till Australiens tullmyndighet.

Avtalet innebär ingen avvikelse från lagstiftningen i Australien, EU eller dess medlemsstat.

Det föreslås att de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen ska sättas i kraft genom en blandad ikraftträdandelag. Det föreslås att det i lagen ska ingå en materiell bestämmelse som förpliktar lufttrafikföretagen att behandla och överföra passageraruppgifter i enlighet med avtalet.

5 Propositionens konsekvenser

De lufttrafikföretag som är verksamma i Finland erbjuder inte för närvarande direkta flygningar mellan Finland och Australien, utan endast flygningar, där deras utländska samarbetspartner ansvarar för flygningen mellan Australien och landet där mellanlandningen sker. Eftersom avtalet tillämpas på lufttrafikföretag som bedriver internationell lufttransport av passagerare till, från eller genom Australien föranleder PNR-avtalet inga kostnader för lufttrafikföretag som är verksamma i Finland. Därför kan endast en ungefärlig bedömning av de ekonomiska konsekvenserna framföras. Enligt Internationella lufttransportförbundet IATA:s kalkyler kostar överföringen av PNR-uppgifter för 17 cent per passagerare. Detta tal använder lufttrafikföretagen då de räknar ut kostnaderna för överföringen av uppgifter. Denna uppskattning innehåller endast själva överföringen av uppgifterna. Konstruktion, programmering och underhåll av PNR-systemet förorsakar också lufttrafikföretag kostnader, vilka i praktiken är omöjliga att uppskatta.

Förslaget har inga konsekvenser för statsbudgeten.

6 Beredningen av propositionen

6.1 Avtalsförhandlingarna

Kommissionen rekommenderade den 8 oktober 2007 att rådet skulle bemyndiga sin ordförande att biträdd av kommissionen förhandla med Australien om ett avtal om an-

vändning av uppgifter i passagerarregister (PNR) i syfte att förebygga och bekämpa terrorism och därmed relaterad internationell brottslighet och organiserad brottslighet.

Rådet godkände den 28 februari 2008 förhandlingsdirektiven som höll sig inom ramen för de direktiv som kommissionen ursprungligen hade föreslagit, men som hade kompletterats med preciseringar och tillägg som bl.a. Finland hade föreslagit. På Finlands initiativ hade till förhandlingsdirektiven även tagits ett krav om att de bestämmelser om skyddsåtgärder som tas in i avtalet för skydd av privatlivet ska utformas så att de är rättsligt bindande för Australiens myndigheter.

Rådet godkände undertecknandet av avtalet för EU:s del den 30 juni 2008, vilken dag avtalet även undertecknades för EU och Australien i Bryssel (EUT L 213, 8.8.2008, s. 47).

6.2 Beredningen av propositionen i Finland

Riksdagen fick information om kommissionens rekommendation till förhandlingsdirektiv genom en E-skrivelse (E 100/2007 rd). Förvaltningsutskottet gav ett utlåtande i ärendet (FvUU 29/2007 rd).

Riksdagen fick information om förhandlingsresultatet den 29 maj 2008 genom en U-skrivelse (U 29/2008 rd) samt genom en U-tilläggskrivelse given samma dag. Enligt statsrådet kunde förhandlingsresultatet godkännas och Finland behövde ge en förklaring enligt artikel 24.5 i EU-fördraget om att Finland måste uppfylla vissa krav som följer av den egna konstitutionen. Stora utskottet förenade sig med statsrådets ståndpunkt i sitt uttalande av den 18 juni 2008 liksom även förvaltningsutskottet i sitt utlåtande (FvUU 17/2008 rd).

Förslaget till regeringens proposition har beretts i justitieministeriet tillsammans med utrikesministeriet, kommunikationsministeriet och statsrådets kansli.

Propositionsutkastet har varit på remiss hos inrikesministeriet, arbets- och näringsministeriet, Luftfartsförvaltningen, Dataombudsmannen, Finnair Oyj, Blue1 Oy, Finnish Commuter Airlines Oy samt Oy Air Finland

Ltd. Utlåtandena har beaktats i arbetet med att färdigställa propositionen.

6.3 Provisorisk tillämpning

I arbetet med avtalet beaktades den sannolikhet som redan framkommit i samband med PNR-avtalet mellan EU och Förenta staterna (FördrS 18 och 19/2008) att en del av medlemsstaterna måste följa de förfaranden som avses i artikel 24.5 i EU-fördraget innan rådet kan besluta om godkännande av avtalet. Enligt artikel 24.5 i fördraget ska ett avtal inte vara bindande för en medlemsstat vars företrädare i rådet förklarar att medlemsstaten måste uppfylla vissa krav som följer av dess egna konstitutionella förfaranden. De övriga rådsmedlemmarna kan enas om att avtalet likväl ska gälla provisoriskt.

Den aktuella bestämmelsen i EU-fördraget har senast ändrats genom Nicefördraget (FördrS 18 och 19/2003). Enligt regeringspropositionen om Nicefördraget ändrades bestämmelsen så att de övriga rådsmedlemmarna kan enas om att avtalet dock ska gälla provisoriskt i en sådan situation. Enligt den tidigare bestämmelsen kunde de övriga rådsmedlemmarna enas om att avtalet tillämpas provisoriskt på dem. Efter ändringen är tillämpningen alltså inte längre begränsad endast till de medlemsstater som inte gett en förklaring enligt artikel 24.5 i EU-fördraget (RP 93/2001 rd – RSv 214/2001 rd). Grundlagsutskottet ansåg att ett sådant arrangemang särskilt i den utvidgade unionen är en praktisk nödvändighet. Utskottet ansåg att den inskränkning i suveräniteten som artikeln medger har så små effekter på medlemsstaterna att den står i samklang med bestämmelserna om suveränitet i grundlagen (GrUU 38/2001 rd). Eftersom det redan på förhand var känt att en del av medlemsstaterna måste använda sig av möjligheten i artikel 24.5 i EU-fördraget att följa sina konstitutionella förfaranden, infördes en bestämmelse om provisorisk tillämpning av avtalet i artikel 15 i avtalets ikraftträdandebestämmelse och rådet fattade beslut om provisorisk tillämpning den 30 juni 2008. Till rådets protokoll fogades dessutom en förklaring där det konstateras att medlemsstaterna provisoriskt tillämpar

avtalet, som inte avviker från eller ändrar vare sig EU-rättsakterna eller lagstiftningen i medlemsländerna, tills avtalet träder i kraft. Tillämpningen sker med ärligt uppsåt och inom ramen för respektive medlemsstats gällande lagstiftning. En förklaring med motsvarande innehåll lämnades också i samband med undertecknandet av PNR-avtalet mellan

EU och Förenta staterna. Avtalet har således tillämpats provisoriskt från och med den 30 juni 2008.

Av EU:s medlemsstater har förutom Finland också Belgien, Tjeckien, Tyskland, Spanien, Irland, Lettland, Ungern, Malta, Nederländerna och Polen lämnat en förklaring enligt artikel 24.5 i EU-fördraget.

DETALJMOTIVERING

1 Innehållet i avtalet

1.1 Avtalets ingress och bestämmelserna i artiklarna

Ingress. I ingressens *första* stycke konstateras parternas önskan att effektivt förebygga och bekämpa terrorism och därmed förknippad brottslighet samt andra grova brott, inbegripet organiserad brottslighet, av gränsöverskridande karaktär.

I ingressens *andra* stycke konstaterar parterna att informationsutbyte är ett väsentligt inslag i kampen mot terrorism och därmed förknippad brottslighet samt andra grova brott, inbegripet organiserad brottslighet, av gränsöverskridande karaktär, och att användningen av passageraruppgifter (PNR-uppgifter) är ett viktigt verktyg i detta sammanhang.

I ingressens *tredje* stycke erkänner parterna att, för att skydda allmän säkerhet och av brottsbekämpningsskäl, bör regler fastställas om lufttrafikföretags överföring av PNR-uppgifter från Europeiska unionen till Australiens tullmyndighet.

I ingressens *fjärde* stycke erkänns vikten av att förebygga och bekämpa terrorism och därmed förknippad brottslighet samt andra grova brott, inbegripet organiserad brottslighet, av gränsöverskridande karaktär, samtidigt som de grundläggande fri- och rättigheterna, särskilt skydd för privatlivet och informationsskydd, respekteras.

I ingressens *femte* stycke erkänns att Europeiska unionens och Australiens lagstiftning, policy och principer rörande skyddet av uppgifter har en gemensam grund och att eventuella skillnader i tillämpningen av dessa principer inte bör utgöra något hinder för samarbete enligt det nu aktuella avtalet mellan Europeiska unionen och Australien.

I ingressens *sjätte* stycke beaktar parterna artikel 17 om rätten till privatliv i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter, och i ingressens sjunde stycke beaktar parterna artikel 6.2 i fördraget om Europeiska unionen om respekt

för de grundläggande rättigheterna och i synnerhet den grundläggande rätten till privatliv och skydd av personuppgifter.

I ingressens *åttonde* stycke beaktas den relevanta lagstiftningen i Australien.

I ingressens *nionde* stycke noterar parterna Europeiska unionens åtagande att se till att lufttrafikföretag med bokningssystem, system för avgångskontroll och/eller PNR-uppgifter som behandlats inom EU i enlighet med avtalet inte ska vara förhindrade att iakta den australiska lagen om överföring av PNR-uppgifter från Europeiska unionen till Australiens tullmyndighet.

I ingressens *tionde* stycke bekräftas att avtalet inte utgör något prejudikat för eventuella framtida överläggningar eller förhandlingar mellan Europeiska unionen och Australien eller mellan någon av parterna och någon stat när det gäller behandling och överföring av PNR-uppgifter eller andra typer av uppgifter från Europeiska unionen.

I ingressens *elfte* stycke meddelar parterna sin strävan efter att öka och främja samarbetet mellan parterna i en anda av partnerskap mellan EU och Australien.

Artikel 1. Definitioner. Artikel 1 innehåller definitioner på de begrepp som används i avtalet. Med "lufttrafikföretag" avses sådana lufttrafikföretag som har bokningssystem och/eller PNR-uppgifter som behandlats på EU-medlemsstaternas territorium och som bedriver internationell lufttransport av passagerare till, från eller genom Australien. Med "passageraruppgifter" (PNR-uppgifter) avses uppgifter om varje passagerares resa som bokningsansvariga och andra medverkande lufttrafikföretag behöver för bokning och bokningskontroll i enlighet med lufttrafikföretagens bokningssystem. Med "grovt brott" avses ett brott för vilket det föreskrivs en frihetsberövande påföljd om minst fyra år eller en strängare påföljd.

Artikel 2. Tillämpningsområde. Enligt artikel 2.1 ska Australien se till att Australiens tullmyndighet behandlar PNR-uppgifter från EU i enlighet med avtalet. Enligt artikel 2.2 ska EU å sin sida se till att lufttrafikföretag

inte hindras från att uppfylla den australiska lagens krav när det gäller överföring till Australiens tullmyndighet av PNR-uppgifter från EU i enlighet med avtalet.

Artikel 3. Tillfredsställande skyddsnivå. I artikeln fastslås att när Australiens tullmyndighet följer avtalet ska det, i den mening som avses i berörd EU-lagstiftning om dataskydd, innebära en tillfredsställande skyddsnivå för PNR-uppgifter från EU som överförs till Australiens tullmyndighet i enlighet med avtalet. Artikeln är viktig därför att enligt artikel 25 i dataskyddsdirektivet är överföring till tredje land av personuppgifter i princip möjligt endast om ifrågasvarande tredjeland säkerställer en adekvat skyddsnivå. Flera medlemsstater har hittills följt principerna i dataskyddsdirektivet även på andra områden än sådana som hör till tillämpningsområdet för dataskyddsdirektivet inom den första pelaren. Sålunda skulle principerna i dataskyddsdirektivet allmänt ha tillämpats även på överföringar av PNR-uppgifter fastän det inte finns någon skyldighet enligt gemenskapsrätten att göra det. Även ramdirektivet för dataskydd inom den tredje pelaren bygger på principen att ett tredjeland måste säkerställa en adekvat skyddsnivå för de personuppgifter som överförs.

Artikel 4. Metod för åtkomst. Enligt artikel 4.1 ska Australiens tullmyndighet i fråga om PNR-uppgifter från EU övergå till det australiska PNR-system som definieras i artikel 1 f inom två år efter den dag då avtalet undertecknades. Med det ovan nämnda systemet avses systemet enligt artikel 1 f som Australiens tullmyndighet använder efter utgången av övergångsperioden för att behandla uppgifter från EU som lufttrafikföretagen har överfört till Australiens tullmyndighet i enlighet med det förfarande som preciseras i punkt 11 i bilagan. Innehållet i punkt 11 behandlas nedan i avsnitt 1.2. i propositionen. Under övergångsperioden ska hänvisningar i avtalet till överföring av PNR-uppgifter anses omfatta åtkomst för Australiens tullmyndighet till PNR-uppgifter i enlighet med det nuvarande systemet som beskrivs i artikel 4.2.

Enligt artikel 4.2 ska Australiens tullmyndighet under övergångsperioden använda sitt nuvarande PNR-system, som inte lagrar

PNR-uppgifter annat än i sådana fall som är kopplade till undersökning vid ankomsten till flygplatser, eller då ett brott har begåtts. Det nuvarande PNR-systemet möjliggör elektronisk online-åtkomst i realtid till de uppgiftsområden som anges i punkt 9 i bilagan, så som de återfinns i lufttrafikföretagens bokningssystem. I punkt 9 i bilagan ingår en förteckning över de uppgifter som samlas in från EU.

Artikel 5. Begränsning av ändamålet för PNR-uppgifter från EU. Enligt artikel 5.1 får Australiens tullmyndighet endast behandla PNR-uppgifter från EU i syfte att förhindra och bekämpa terrorism och därmed förknippad brottslighet, grova brott, inbegripet organiserad brottslighet av gränsöverskridande karaktär samt flykt från arresteringsorder eller frihetsberövande i samband med dessa brott.

Enligt artikel 5.2 kan PNR-uppgifter från EU, vid behov, också behandlas från fall till fall för att skydda den registrerade personens eller andra personers vitala intressen, särskilt vid risk för den registrerade personens eller andra personers död eller allvarliga skada, eller vid betydande risk för allmän hälsa, särskilt i förhållande till vad som krävs enligt internationellt erkända standarder som Världshälsoorganisationens internationella hälsoreglemente (2005).

Enligt artikel 5.3 får PNR-uppgifter från EU dessutom behandlas från fall till fall där en sådan behandling uttryckligen krävs av en domstol eller australisk lag, för att kunna övervaka och utkräva ansvar av den offentliga förvaltningen. I punkten uppräknas de australiska författningar som innehåller relevanta krav. Om framtida ändringar av den australiska lagstiftningen, så som Australien meddelat enligt artikel 6, utvidgar omfattningen av de PNR-uppgifter från EU som ska behandlas enligt artikel 5.3 får EU åberopa bestämmelserna i artiklarna 10 (tvistlösning) och 13 (avtalets upphörande).

Artikel 6. Information om lagstiftning gällande avtalet. Enligt artikeln ska Australiens tullmyndighet underrätta EU om antagandet av australisk lagstiftning som direkt påverkar skyddet av sådana PNR-uppgifter från EU som anges i avtalet.

Artikel 7. *Skydd av enskilda personers personuppgifter.* Enligt artikel 7.1 ska Australien tillhandahålla ett system som ger enskilda personer, oavsett medborgarskap eller bosättningsland, åtkomst till och möjlighet att rätta egna personuppgifter. De skyddsmechanismer som omfattar PNR-uppgifter från EU som lagras av australiska statliga organ enligt Privacy Act 1988 (Cth) ska tillämpas, oavsett den enskilda personens medborgarskap eller bosättningsland.

Enligt artikel 7.2 ska Australiens tullmyndighet behandla mottagna PNR-uppgifter från EU och de personer som berörs av denna behandling helt i enlighet med de standarder för dataskydd som fastställs i avtalet och i tillämplig australisk lagstiftning, utan diskriminering, framför allt inte sådan som grundar sig på medborgarskap eller bosättningsland.

Artikel 8. *Underrättelse till enskilda personer och allmänheten.* Enligt artikeln ska Australiens tullmyndighet ge allmän tillgång, inbegripet till den resande, till upplysningar om behandlingen av PNR-uppgifter, bland annat allmän information om under vilken behörighet uppgifterna samlas in, syftet med insamlingen, det skydd som uppgifterna kommer att omfattas av, det sätt på vilket och i vilken omfattning uppgifterna kan yppas, tillgängliga förfaranden för rättelser och information om vart personer med frågor eller problem kan vända sig.

Artikel 9. *Gemensam översyn av genomförandet.* Enligt artikeln ska en gemensam översyn göras regelbundet av avtalets genomförande, bland annat av garantierna för dataskydd och datasäkerhet. I artikeln konstateras vem som företräder EU och Australien vid översynen. Parterna fastställer gemensamt de närmare föreskrifterna för översynerna.

Artikel 10. *Tvistlösning.* Tvister som föranleds av avtalet ska lösas genom samråd eller förhandlingar mellan parterna och inte hänskjutas till någon tredje part eller domstol för lösning.

Artikel 11. *Ändringar och översyn av avtalet.* Enligt artikel 11.1 kan parterna skriftligen komma överens om att ändra avtalet. En ändring träder i kraft efter att parterna har uppfyllt alla nödvändiga interna krav. Enligt

artikel 11.2 kan parterna göra en översyn av avtalets bestämmelser fyra år efter dess undertecknande. Bortsett från denna period ska avtalet ses över om ett PNR-system genomförs i EU om och när en sådan översyn kan underlätta driften av EU:s PNR-system eller genomförandet av avtalet. Enligt artikel 11.3 ska Australien vid en översyn göra sitt bästa för att underlätta driften av EU:s PNR-system.

Artikel 12. *Tillfälligt upphörande med dataflöden.* Enligt artikel 12.1 kan de behöriga myndigheterna i EU:s medlemsstater utöva sina befintliga befogenheter att tillfälligt upphöra med dataflöden till tullen i syfte att skydda enskilda personer när det gäller behandlingen av deras personuppgifter, om det är sannolikt att standarden på det skydd som fastställs i avtalet inte uppfylls och det finns rimliga skäl att anta att Australiens tullmyndighet inte vidtar eller kommer att vidta adekvata och lämpliga åtgärder för att lösa problemet i fråga samt att en fortsatt överföring skulle leda till överhängande risk för allvarlig skada för de registrerade personerna.

Enligt artikel 12.2 ska de behöriga myndigheterna i EU-medlemsstaterna i sådana fall vidta rimliga åtgärder för att underrätta Australiens tullmyndighet och ge den möjlighet att reagera enligt följande: Varje tillfälligt upphörande ska föregås av en underrättelse som ger Australiens tullmyndighet och de berörda myndigheterna i EU-medlemsstaterna tillräckligt med tid för att försöka nå en lösning och EU ska underrätta Australien om en sådan lösning. EU ska meddela Australien varje beslut om att åberopa befogenheterna enligt denna artikel.

Enligt artikel 12.3 ska varje tillfälligt upphörande avslutas så snart som skyddsstandarderna kan garanteras till belåtenhet för Australien och de berörda myndigheterna i EU-medlemsstaterna och Australien har underrättat EU om detta.

Artikel 13. *Avtalets upphörande.* I artikel 13.1 förbehåller sig parterna rätten att när som helst säga upp eller avbryta avtalet genom anmälan på diplomatisk väg. Uppsägningen ska få verkan nittio dagar efter dagen för en sådan anmälan till den andra parten.

Även om avtalet upphör ska enligt artikel 13.2 alla PNR-uppgifter från EU som enligt

avtalet innehas av de behöriga australiska myndigheterna även fortsättningsvis behandlas i enlighet med de standarder för dataskydd som anges i avtalet.

Enligt artikel 13.3 ska avtalet och de skyldigheter det medför, annat än skyldigheten enligt artikel 13.2, upphöra att gälla sju år efter den dag då det undertecknades, om inte parterna ömsesidigt beslutar att ersätta avtalet.

Artikel 14. Efterlevnad av lagstiftning. Enligt artikeln innebär avtalet inget undantag från lagarna i Australien, EU eller dess medlemsstater. Detta innebär för EU:s del i synnerhet det att de nationella dataskyddsmyndigheternas befogenheter inte påverkas. Dataskyddsmyndigheterna kan således hindra överföring av uppgifter om PNR-uppgifterna inte har behandlats i enlighet med de nationella dataskyddsbestämmelserna (t.ex. att felaktiga uppgifter inte har rättats) innan de överförs till Australiens tullmyndighet.

Genom avtalet skapas eller erbjuds inga rättigheter eller förmåner för några andra privata eller offentliga personer eller enheter, och inte heller inte några andra korrigeringsåtgärder än de som uttryckligen anges i avtalet.

Artikel 15. Ikraftträdande, provisorisk tillämpning, språk. Artikeln innehåller avtalets ikraftträdandebestämmelse samt bestämmelser om provisorisk tillämpning och om avtalets språk.

Enligt artikel 15.1 träder avtalet i kraft den första dagen i den månad som följer på den dag då parterna utväxlat underrättelser om att de har avslutat sina interna förfaranden i detta syfte.

Enligt artikel 15.2 ska avtalet tillämpas provisoriskt från och med dagen för undertecknandet. Avtalet undertecknades den 30 juni 2008.

I artikel 15.3 konstateras det att avtalet utfärdats i två original på engelska. Avtalet ska även upprättas på alla officiella språk i Europeiska unionen. När parterna har godkänt alla officiella språkversioner ska de vara lika giltiga som de engelskspråkiga originalen. Emedan båda parterna ännu inte godkänt de finsk- och svenskspråkiga versionerna när regeringspropositionen skrevs har förutom

dessa språkversioner även den giltiga engelskspråkiga texten bifogats propositionen.

1.2 Bilagan till avtalet

Enligt definitionen i artikel 1 b avses med avtalet det nu aktuella avtalet jämte dess bilagor, inbegripet de ändringar av dessa som parterna från tid till annan kan enas om att göra.

Australiens behandling av passageraruppgifter (PNR) från EU

Punkt 1. Enligt punkten ska Australiens tullmyndighet endast begära PNR-uppgifter från EU för passagerare som reser till, från eller genom Australien. Detta inbegriper passagerare som transiterar genom Australien med eller utan visering. De PNR-uppgifter från EU som tullen har tillgång till inkluderar alla PNR-uppgifter där passagerarens färdväg eller normala rutt för särskilda flyg anger en australisk destination eller mellanlandning.

Utlämnande av PNR-uppgifter från EU

Punkt 2. Enligt punkten ska Australiens tullmyndighet i Australien endast yppa PNR-uppgifter från EU för de syften som anges i artikel 5.1 i avtalet med Australien och till de australiska ministerier och myndigheter som förtecknas i den lista som bifogas bilagan och vilkas verksamhet är direkt kopplad till artikel 5 i avtalet.

Punkt 3. Enligt punkt 3 i bilagan kan listan i punkt 2 ändras genom utväxling av diplomatiska noter mellan parterna.

Punkt 4. Enligt punkt 4 kan PNR-uppgifter från EU endast utlämnas till myndigheter som förtecknas i listan, vid behov som svar på en särskild skriftlig begäran och från fall till fall. I enlighet med punkterna 7 och 8 ska Australiens tullmyndighet endast utlämna PNR-uppgifter från EU efter att ha gjort en bedömning av den särskilda begäran relevans i förhållande till avtalets syfte. Australiens tullmyndighet ska föra ett register över sådana överlämnanden.

Punkt 5. Enligt punkt 5 i bilagan får Australiens tullmyndighet inte yppa några PNR-

uppgifter från EU i bulk till de myndigheter som förtecknas i listan, om PNR-uppgifterna inte har anonymiserats på så sätt att den registrerade personen inte längre kan identifieras. Sådana anonymiserade uppgifter ska endast behandlas av de i listan förtecknade myndigheterna i syfte att upprätta statistik, ingående analyser av utveckling, longitudinella studier och skapandet av profiler som avser de syften som anges i artikel 5.1 i avtalet. Tullen får under inga förhållanden i bulk yppa till de i listan förtecknade myndigheterna de i punkten särskilt nämnda PNR-uppgifterna från EU.

Punkt 6. Enligt punkten får Australiens tullmyndighet endast överlämna PNR-uppgifter från EU till specifika statliga myndigheter i tredjeländer, vilkas verksamhet direkt avser de syften som anges i artikel 5.1 i avtalet. Varje sådant överlämnande ska ske från fall till fall och när det är nödvändigt för att förhindra eller bekämpa de brott som avses i artikel 5.1 i avtalet. Tullen ska föra bok över sådana överlämnanden.

Punkt 7. Enligt punkten ska varje yppande enligt punkterna 2—6 dessutom vara i överensstämmelse med avsnitt 16 i *Customs Administration Act 1985 (Cth)* och *Privacy Act 1988 (Cth)*, som tillsammans föreskriver att en person, ett organ eller en myndighet till vilken personuppgifter yppas inte får använda eller yppa informationen i annat syfte än det som var anledningen till att informationen lämnades till den personen, det organet eller den myndigheten.

Punkt 8. I punkten ingår bestämmelser om de villkor som Australiens tullmyndighet ska ange vid yppandet av PNR-uppgifter från EU till de australiska statliga myndigheterna eller till statliga myndigheter i tredjeland enligt avsnitt 16 i tullförvaltningslagen *Customs Administration Act 1985 (Cth)*.

Typer av information som samlas in

Punkt 9. I punkt 9 i bilagan uppräknas de PNR-uppgifter från EU som samlas in.

Punkt 10. Enligt punkten ska Australiens tullmyndighet utan ytterligare behandling filtrera bort alla känsliga uppgifter med ur-

sprung i EU och utan dröjsmål radera alla sådana uppgifter.

Överföring av PNR-uppgifter från EU

Punkt 11. Enligt punkten ska Australiens tullmyndighet samarbeta med enskilda lufttrafikföretag för att se till att kraven för överföring av PNR-uppgifter från EU är rimliga och proportionerliga samt att de överensstämmer med behovet att kunna garantera att PNR-uppgifterna från EU är lämpliga, exakta och fullständiga.

Under normala förhållanden ska tullen begära en första överföring av PNR-uppgifter från EU 72 timmar före en planerad avgång och endast begära högst fem rutinöverföringar av PNR-uppgifter från EU avseende en särskild flygning. Oavsett 72-timmarsgränsen får tullen dessutom vid behov begära *ad hoc*-export för att bistå vid hanteringen av ett specifikt hot mot en flygning, en serie flygningar, en rutt eller andra omständigheter i samband med det syfte som fastställs i artikel 5.1 i avtalet. Tullen kommer att handla omdömesgillt och i proportion till hotets art när den utnyttjar denna rätt.

Bevarande av uppgifter

Punkt 12. Enligt punkten kan Australiens tullmyndighet bevara PNR-uppgifter från EU i högst 3,5 år från och med den dag då tullen tog emot uppgifterna, varefter uppgifterna kan arkiveras i ytterligare två år. Åtkomst till arkiverade PNR-uppgifter får endast beviljas från fall till fall och i utredningssyften.

Punkt 13. Oavsett punkt 12 behöver av Australiens tullmyndighet anonymiserade PNR-uppgifter inte arkiveras, men de får ändå inte bevaras av tullen eller andra organ längre än 5,5 år efter det att PNR-uppgifterna togs emot av tullen.

Punkt 14. Enligt punkten ska Australiens tullmyndighet i slutet av den perioden radera PNR-uppgifter från EU om inte annat föreskrivs i punkt 15.

Punkt 15. Uppgifter som avser pågående rättsprocesser eller brottsutredningar får bevaras tills processerna eller utredningarna är avslutade. Frågan om bevarandet av uppgifter kommer att ses som en del av den översyn

som ska genomföras enligt artikel 11 i avtalet.

Åtkomst och prövning

Punkt 16. I punkten fastställs att Australiens lag om skydd för privatlivet, *Privacy Act 1988 (Cth)* (PA-lagen) styr insamling, användning, lagring och yppande, säkerhet och åtkomst samt ändring av personuppgifter som innehas av de flesta australiska ministerier och myndigheter. Tullen omfattas av PA-lagen och måste hantera PNR-uppgifter från EU i enlighet med denna lag.

Punkt 17. Enligt punkten kommer PNR-uppgifter som lämnats av en enskild person eller för en enskild persons räkning efter begäran att lämnas ut till personen i fråga i enlighet med PA-lagen och lagen om informationsförmedlingens frihet *Freedom of Information Act 1982 (Cth)* (FOI-lagen). I enlighet med australisk lag får tullen inte lämna ut PNR-uppgifter till allmänheten, utom till de registrerade personerna eller deras ombud. Begäran om tillgång till personlig information i de PNR-uppgifter som lämnats av den begärande får lämnas till tullen.

Punkt 18. Enligt punkten måste all personlig information som innehas av Australiens tullmyndighet och som avser ”personliga uppgifter” i den mening som avses i PA-lagen uppfylla de krav på skydd av sådan information som fastställs i den lagen. Tullen måste hantera PNR-uppgifterna i enlighet med PA-lagen, inbegripet insamling, användning, lagring, säkerhet och åtkomst samt ändring och yppande av alla sådana uppgifter.

Punkt 19. Enligt punkten kan klagomål från enskilda över tullens hantering av deras PNR-uppgifter göras direkt till tullen och enligt PA-lagen därefter till dataskyddsombudsmannen.

Punkt 20. Enligt punkten kan Australiens oberoende dataskyddsombudsman undersöka hur myndigheterna iakttar PA-lagen samt övervaka och utreda i vilken mån tullen respekterar denna lag.

Punkt 21. I punkten konstateras att Australiens tullmyndighet enligt PA-lagen har vidtagit arrangemang för att dataskyddsombudsmannens kontor regelbundet ska göra

formella revisioner av alla aspekter av tullens användning av PNR-uppgifter från EU och av hanteringen, åtkomstpolicyn och förfarandena. Tullen har dessutom sitt eget interna revisionsprogram som är avsett att garantera högsta möjliga nivå av skydd för passagerarinformation och PNR-uppgifter från EU.

Punkt 22. I punkten konstateras att Australiens tullmyndighet omfattas av FOI-lagen, som kräver att tullen lämnar ut handlingar till varje person som begär dem, med förbehåll för de undantag som föreskrivs i FOI-lagen. Enligt denna lag ska beslut om undantag fattas från fall till fall. I lagen ingår ett antal undantag från skyldigheten att lämna ut handlingar för att skydda känslig information, bl.a. gällande handlingar som påverkar nationell säkerhet, försvaret, internationella förbindelser, brottsbekämpning, skydd för allmän säkerhet och privatlivet. Tullen ska informera EU om varje beslut som avser utlämnande till allmänheten av PNR-uppgifter från EU enligt FOI-lagen inom en månad efter det att beslutet har fattats.

Punkt 23. Enligt punkten får ansökningar om rättelse av PNR-uppgifter i tullens databas enligt FOI-lagen alternativt PA-lagen göras direkt till tullen.

Punkt 24. I punkten konstateras att flygpassagerare på grundval av ombudsmannalagen *Ombudsman Act 1976 (Cth)* har rätt att lämna klagomål till Samväldets ombudsman över tullens behandling av dem vid gränsförfarandena.

Punkt 25. I punkten ingår bestämmelser om säkerhetsåtgärder som Australiens tullmyndighet ska vidta för PNR-uppgifter. Åtkomsten till PNR-uppgifter ska begränsas till ett fåtal tulltjänstemän, som enligt tullagen *Customs Act 1901 (Cth)* särskilt har bemyndigats av högsta ansvariga tjänsteman för tullen att behandla PNR-uppgifter. Tullen ska använda ett övergripande fysiskt och elektroniskt säkerhetssystem för PNR-uppgifter, dvs. ett datorsystem och nät.

Verkställighet

Punkt 26. I punkten konstateras att det för överträdelse av Australiens lagar och bestämmelser om skydd av privatlivet och otillåtet yppande av information enligt australisk

lagstiftning finns administrativa, civila och straffrättsliga verkställighetsåtgärder, inbegripet rätten för varje registrerad person att få tillgång till administrativa eller rättsliga korrigeringsåtgärder. I punkten framförs exempel på sådan lagstiftning.

Samarbete

Punkt 27. För att främja polissamarbete och rättsligt samarbete ska tullen enligt punkten uppmuntra överföring av analytisk information som härrör från PNR-uppgifter från behöriga statliga myndigheter i Australien till polismyndigheter och rättsliga myndigheter i de berörda EU-medlemsstaterna och, i förekommande fall, till Europol och Eurojust, med förbehåll för den australiska regeringens bedömning av huruvida de åtgärder för dataskydd som finns inom EU:s jurisdiktion är tillräckliga.

Lista till bilagan

I listan ingår en förteckning över de myndigheter och organ i Australien till vilka Australiens tullmyndighet kan överföra PNR-uppgifter från EU enligt punkt 2 i bilagan.

2 Lagförslag

Lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet mellan Europeiska unionen och Australien om lufttrafikföretags behandling av passageraruppgifter (PNR) från Europeiska unionen och överföring av dessa till Australiens tullmyndighet och om tillämpning av avtalet

1 §. Paragrafen innehåller en bestämmelse enligt vilken de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen gäller som lag sådana som Finland som medlemsstat i Europeiska unionen har förbundit sig till dem.

2 §. Paragrafen innehåller en materiell verkställighetsbestämmelse genom vilken lufttrafikföretag som bedriver internationell lufttransport av passagerare till, från eller genom Australien ska behandla och överföra passageraruppgifter (PNR) i sina boknings-system i enlighet med bestämmelserna i det avtal som nämns i 1 §.

3 §. Enligt paragrafen bestäms ikraftträdandet av lagen genom en förordning av statsrådet. Eftersom EU är avtalsslutande part i det avtal som ska sättas i kraft, ska verkställigheten betraktas som Finlands åtgärder med anledning av ett beslut som fattas inom EU och därför hör det enligt 93 § 2 mom. i grundlagen till statsrådet att utfärda förordningen om lagens ikraftträdande (GrUU 49/2001 rd). Avtalet tillämpas i enlighet med dess bestämmelser provisoriskt från och med datum för undertecknandet. I paragrafen ingår därför en bestämmelse enligt vilken det genom förordning av statsrådet kan föreskrivas att lagen, innan avtalet träder i kraft internationellt, tillämpas från den dag det undertecknas.

3 Ikraftträdande

Rådet beslutar om godkännande av avtalet för EU:s del efter att det mottagit meddelandena om att de krav som följer av den egna konstitutionen har slutförts i de medlemsstater som gett en förklaring enligt artikel 24.5 i EU-fördraget. Avtalet träder i kraft den första dagen i den månad som följer på den dag då parterna utväxlat underrättelser om att de har avslutat sina interna förfaranden. Avtalet ska tillämpas provisoriskt från och med dagen för undertecknandet.

Den föreslagna blandade ikraftträdandelagen avses träda i kraft genom en förordning av statsrådet samtidigt som själva avtalet träder i kraft. Innan avtalet träder i kraft internationellt kan genom förordning av statsrådet föreskrivas att lagen ska tillämpas från den dag avtalet har undertecknats.

4 Behovet av riksdagens samtycke och behandlingsordning

PNR-avtalet mellan EU och Australien har ingåtts med stöd av artikel 24 och 38 i EU-fördraget. Avtal som ingåtts med stöd av artikel 24 i EU-fördraget binder unionen och dess avtalspartner. Enligt artikel 24.6 är avtal som ingåtts med stöd av artikel 24 bindande för unionens organ. Sådana avtal är även bindande för unionens medlemsstater. Enligt artikel 24.5 binder avtalet dock inte en medlemsstat som i rådet förklarar att medlemssta-

ten måste uppfylla vissa krav som följer av dess konstitution. Finland har gett en sådan förklaring i samband med rådets beslut om undertecknande av avtalet. Förklaringen innebär att avtalet inte kan bli bindande för Finland innan riksdagen har behandlat avtalet i enlighet med Finlands grundlag och detta har meddelats rådets sekretariat.

Hittills har fyra avtal där Finland åberopat förfaranden enligt de konstitutionella kraven överlämnats för riksdagsbehandling. Godkännande av riksdagen har begärts för avtalen om utlämning för brott samt om ömsesidig rättslig hjälp mellan Europeiska unionen och Amerikas förenta stater (RP 86/2005 rd – RSv 126/2007 rd). Dessutom har godkännande av riksdagen begärts för PNR-avtalen mellan Europeiska unionen och Förenta staterna (RP 260/2006 rd – Rsv 317/2006 rd och RP 143/2007 rd – RSv 104/2007). På propositionerna har 94 och 95 § i grundlagen tillämpats.

De konstitutionella förfaranden som avses i artikel 24.5 i EU-fördraget har tolkats på olika sätt och även så att det inte innebär att samma slags ratificeringsförfarande ska följas som när den aktuella medlemsstaten ensam eller tillsammans med gemenskapen ingår ett internationellt avtal. Till stöd för denna tolkning har man konstaterat att om det hade ansetts vara nödvändigt att medlemsstaterna ratificerar (eller godkänner) avtal som ingåtts med stöd av denna artikel, skulle en uttrycklig bestämmelse ha tagits in i avtalet enligt vilken avtalen borde ha ingåtts på medlemsstaternas vägnar. Därför har man ansett att när en medlemsstat utnyttjar denna möjlighet, kan rådet ingå avtalet på unionens vägnar först när den aktuella medlemsstaten har avslutat sina egna interna förfaranden. Avtalet tillämpas dock provisoriskt från och med att det undertecknas. När propositionen om de nämnda avtalen mellan EU och USA om utlämning för brott samt om ömsesidig rättslig hjälp behandlades påpekade grundlagsutskottet uttryckligen att riksdagen, när den beslutar om godkännande av sådana avtal, inte beslutar om godkännande av att Finland särskilt förbinder sig vid avtalen. Där- emot beslutar riksdagen om det finns något hinder från Finlands sida för att rådet fattar ett beslut utifrån artikel 24 och 38 i EU-

fördraget om att avtalen ska vara bindande (GrUU 5/2007 rd).

Grundlagsutskottet konstaterade vidare att bestämmelserna i grundlagen om fördrag och andra internationella förpliktelser inte nödvändigtvis kräver interna åtgärder för att sätta i kraft internationella avtal som Europeiska unionen ingått. Utskottet ansåg dock att statusen som en del av den unionslagstiftning som ska tillämpas i EU:s medlemsstater för avtal som ingåtts på området för polis- och straffrättsligt samarbete för närvarande är något oklar och att det vore olämpligt att grunderna för sådana förpliktelser som gäller den enskildas rättsliga ställning lämnas juridiskt oklara. Det skulle därför vara problematiskt att avstå från interna åtgärder för sättande i kraft av förpliktelsen. Det följer enligt utskottet inte av unionslagstiftningen något hinder för sättande i kraft av avtal som ingåtts med stöd av artikel 24 och 38 i EU-fördraget genom en nationell lag i en medlemsstat (GrUU 5/2007 rd).

Den nationella beredningen i Finland av rådets beslut ska i sinom tid dessutom ännu ske särskilt utifrån 93 § 2 mom. och 96 § i grundlagen (GrUU 5/2007 rd).

Enligt 94 § 1 mom. i grundlagen godkänner riksdagen fördrag och andra internationella förpliktelser som innehåller sådana bestämmelser som hör till området för lagstiftningen eller annars har avsevärd betydelse, eller som enligt grundlagen av någon annan anledning kräver riksdagens godkännande (GrUU 11/2000 rd, 12/2000 rd och GrUU 48/2004 rd). Enligt 95 § 1 mom. i grundlagen ska de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i ett avtal sättas i kraft genom lag. När grundlagsutskottet behandlade propositionen om de nämnda avtalen mellan EU och USA ansåg utskottet att riksdagens godkännande är det konstitutionella förfarandet i Finland vid beslut om godkännande av förpliktelser enligt 94 § 1 mom. i grundlagen i sådana fall där Finland i enlighet med artikel 24.5 i EU-fördraget har gett en förklaring gällande uppfyllandet av de konstitutionella kraven (GrUU 5/2007 rd).

En bestämmelse i ett fördrag eller i någon annan internationell förpliktelse hör enligt grundlagsutskottets utlåtanden till området för lagstiftningen 1) om bestämmelsen gäller

utövande eller inskränkning av en grundläggande fri- eller rättighet som är tryggad i grundlagen, 2) om bestämmelsen i övrigt gäller grunderna för individens rättigheter eller skyldigheter, 3) om den sak som bestämmelsen gäller enligt grundlagen ska föreskrivas i lag, 4) om det finns lagbestämmelser om den sak som bestämmelsen avser eller 5) om det enligt rådande uppfattning i Finland ska föreskrivas om den i lag. På dessa grunder hör en bestämmelse i en internationell förpliktelse till området för lagstiftningen oavsett om den strider mot eller stämmer överens med en bestämmelse som utfärdats genom lag i Finland (GrUU 11/2000 rd och 12/2000 rd).

I avtalet ingår bestämmelser om behandling och överföring av personuppgifter från bokningssystem inom Europeiska unionen.

Enligt 10 § i grundlagen är vars och ens privatliv tryggt. Närmare bestämmelser om skydd för personuppgifter utfärdas genom lag. Hänvisningen i grundlagen förutsätter att denna rättighet ska regleras genom lag (GrUB 25/1994 rd), men detaljerna i regleringen har överlåtits till lagstiftaren. En sådan bestämmelse om de grundläggande fri- och rättigheterna binder lagstiftarens prövningsskyldighet visavi innehållet i mindre grad än en bestämmelse med ett sådant regleringsförbehåll, där den grundläggande fri- och rättigheten konstateras existera i enlighet med vad som bestäms i lag (t.ex. GrUU 51/2002 rd och GrUU 35/2004 rd).

Enligt grundlagsutskottets praxis (t.ex. GrUU 14/2002 rd) begränsas lagstiftarens spelrum dock av att skyddet för personuppgifter utgör en del av skyddet för privatlivet i samma moment. Det är alltså fråga om att lagstiftaren ska trygga denna rättighet på ett sätt som kan anses godtagbart med hänsyn till de grundläggande fri- och rättigheterna i sin helhet. Lagstiftaren är i sin prövning bunden av att det med tanke på skyddet för personuppgifter vid en registrering är viktigt att reglera åtminstone registrerings syfte, innehållet i de registrerade personuppgifterna, tillåtna användningsändamål, inbegripet frågan om de får överlåtas vidare och hur länge uppgifterna får bevaras i personregistren

samt den registrerades rättsskydd. Regleringen av dessa faktorer på lagnivå ska dessutom vara omfattande och detaljerad (t.ex. GrUU 51/2002 rd och GrUU 35/2004 rd).

PNR-avtalet innehåller bestämmelser om flera av de ovan nämnda aspekterna som grundlagsutskottet har ansett vara viktiga med tanke på regleringen av skyddet för personuppgifter. Även skyldigheten i avtalet för lufttrafikföretag att behandla PNR-uppgifter ska enligt rådande uppfattning i Finland regleras genom lag.

Enligt 22 § i personuppgiftslagen (523/1999) får personuppgifter översändas till stater utanför Europeiska unionens medlemsstaters territorium eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet endast om staten i fråga tryggar en tillräcklig dataskyddsnivå. Enligt artikel 3 i avtalet ska det att Australiens tullmyndighets följer avtalet innebära en tillfredsställande skyddsnivå (tillräcklig dataskyddsnivå) för PNR-uppgifter från EU.

Avtalet innehåller på ovan nämnda grunder bestämmelser som hör till området för lagstiftningen och kräver enligt 94 § i grundlagen riksdagens godkännande.

Avtalet gäller inte på ovan nämnda grunder grundlagen på det sätt som avses i dess 94 § 2 mom. och det lagförslag som ingår i propositionen gäller inte grundlagen på det sätt som avses i dess 95 § 2 mom. Avtalet kan sålunda godkännas med enkel majoritet och förslaget till lag om sättande i kraft av avtalet kan godkännas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan och i enlighet med 94 § i grundlagen föreslås att

Riksdagen godkänner det avtal som ingåtts i Bryssel den 30 juni mellan Europeiska unionen och Australien om lufttrafikföretags behandling av passageraruppgifter (PNR) från Europeiska unionen och överföring av dessa till Australiens tullmyndighet.

Eftersom avtalet innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen, föreläggs Riksdagen samtidigt följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet mellan Europeiska unionen och Australien om lufttrafikföretags behandling av passageraruppgifter (PNR) från Europeiska unionen och överföring av dessa till Australiens tullmyndighet och om tillämpning av avtalet

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i det i Bryssel den 30 juni 2008 ingångna avtalet mellan Europeiska unionen och Australien om lufttrafikföretags behandling av passageraruppgifter (PNR) från Europeiska unionen och överföring av dessa till Australiens tullmyndighet gäller som lag sådana som Finland som medlemsstat i Europeiska unionen har förbundit sig till dem.

2 §

Lufttrafikföretag som bedriver internationell lufttransport av passagerare till, från el-

ler genom Australien ska behandla och överföra passageraruppgifter (PNR) i sina bokningssystem i enlighet med bestämmelserna i det avtal som nämns i 1 §.

3 §

Om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av statsrådet. Genom förordning av statsrådet kan det bestämmas att denna lag, innan avtalet träder i kraft internationellt, tillämpas från dagen för undertecknandet.

Helsingfors den 21 augusti 2009

Republikens President

TARJA HALONEN

Justitieminister Tuija Brax

Fördragstext

AVTAL MELLAN EUROPEISKA UNIONEN OCH AUSTRALIEN OM LUFTTRAFIKFÖRETAGS BEHANDLING AV PASSAGERARUPPGIFTER (PNR) FRÅN EUROPEISKA UNIONEN OCH ÖVERFÖRING AV DESSA TILL AUSTRALIENS TULLMYNDIGHET

EUROPEISKA UNIONEN å ena sidan, och AUSTRALIEN å andra sidan,

SOM ÖNSKAR effektivt förebygga och bekämpa terrorism och därmed förknippad brottslighet samt andra grova brott, inbegripet organiserad brottslighet, av gränsöverskridande karaktär som ett sätt att skydda sina respektive demokratiska samhällen och gemensamma värden,

SOM INSER att informationsutbyte är ett väsentligt inslag i kampen mot terrorism och därmed förknippad brottslighet samt andra grova brott, inbegripet organiserad brottslighet, av gränsöverskridande karaktär, och att användningen av passageraruppgifter (PNR-uppgifter) är ett viktigt verktyg i detta sammanhang,

SOM ERKÄNNER att, för att skydda allmän säkerhet och av brottsbekämpningsskäl, bör regler fastställas om lufttrafikföretags överföring av PNR-uppgifter från Europeiska unionen till Australiens tullmyndighet,

SOM ERKÄNNER vikten av att förebygga och bekämpa terrorism och därmed förknippad brottslighet samt andra grova brott, inbegripet organiserad brottslighet, av gränsöverskridande karaktär, samtidigt som de grundläggande fri- och rättigheterna, särskilt skydd för privatlivet, respekteras,

SOM ERKÄNNER att Europeiska unionens och Australiens lagstiftning, policy och principer rörande skyddet av uppgifter har en gemensam grund och att eventuella skillnader i tillämpningen av dessa principer inte bör utgöra något hinder för samarbete enligt detta avtal mellan Europeiska unionen och Australien,

SOM BEAKTAR artikel 17 om rätten till

AGREEMENT BETWEEN THE EUROPEAN UNION AND AUSTRALIA ON THE PROCESSING AND TRANSFER OF EUROPEAN UNION-SOURCED PASSENGER NAME RECORD (PNR) DATA BY AIR CARRIERS TO THE AUSTRALIAN CUSTOMS SERVICE

THE EUROPEAN UNION of the one part, and AUSTRALIA of the other part,

DESIRING effectively to prevent and combat terrorism and related crimes and other serious crimes, including organised crime, that are transnational in nature as a means of protecting their respective democratic societies and common values,

RECOGNISING that information sharing is an essential component of the fight against terrorism and related crimes and other serious crimes, including organised crime, that are transnational in nature, and that in this context, the use of passenger name record (PNR) data is an important tool,

RECOGNISING that, in order to safeguard public security and for law enforcement purposes, rules should be laid down to govern the transfer of European Union-sourced PNR data by air carriers to the Australian Customs Service,

RECOGNISING the importance of preventing and combating terrorism and related crimes and other serious crimes, including organised crime, that are transnational in nature, while respecting fundamental rights and freedoms, in particular privacy and data protection,

RECOGNISING that European Union and Australian data-protection law, policy and principles share a common basis and that any differences in the implementation of these principles should not present an obstacle to cooperation between the European Union and Australia pursuant to this Agreement,

HAVING REGARD to Article 17 of the

privatliv i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter,

SOM BEAKTAR artikel 6.2 i fördraget om Europeiska unionen om respekt för de grundläggande rättigheterna och i synnerhet den grundläggande rätten till privatliv och skydd av personuppgifter,

SOM BEAKTAR de berörda bestämmelserna i *Customs Act 1901* (Cth), särskilt avsnitt 64AF, enligt vilket alla internationella lufttrafikföretag som fraktar passagerare till, från eller genom Australien på särskild anmodan ska lämna Australiens tullverk PNR-uppgifter i den mån sådana insamlats och be hållits i lufttrafikföretagets system för bokningar och avgångskontroll, och som också beaktar *Customs Administration Act 1985* (Cth), *Migration Act 1958* (Cth), *Crimes Act 1914* (Cth), *Privacy Act 1988* (Cth) och *Freedom of Information Act 1982* (Cth),

NOTERAR Europeiska unionens åtagande att se till att lufttrafikföretag med bokningssystem, och/eller PNR-uppgifter som behandlats inom EU i enlighet med detta avtal inte ska vara förhindrade att efterleva den australiska lagen om överföring av PNR-uppgifter från Europeiska unionen till Australiens tullmyndighet,

SOM BEKRÄFTAR att detta avtal inte utgör något prejudikat för eventuella framtida överläggningar eller förhandlingar mellan Europeiska unionen och Australien eller mellan någon av parterna och någon stat när det gäller behandling och överföring av PNR-uppgifter eller andra typer av uppgifter från Europeiska unionen,

SOM STRÄVAR EFTER att öka och främja samarbetet mellan parterna i en anda av partnerskap mellan EU och Australien,

HAR ENATS OM FÖLJANDE:

International Covenant on Civil and Political Rights on the right to privacy,

HAVING REGARD to Article 6(2) of the Treaty on European Union on respect for fundamental rights, and in particular to the fundamental rights to privacy and the protection of personal data,

HAVING REGARD to the relevant provisions of the Customs Act 1901 of the Commonwealth (Cth), and in particular section 64AF thereof whereby, if requested, all international passenger air service operators, flying to, from or through Australia, are required to provide the Australian Customs Service with PNR data, to the extent that they are collected and contained in the air carrier's reservations and departure control systems, in a particular manner and form; and to the Customs Administration Act 1985 (Cth), the Migration Act 1958 (Cth), the Crimes Act 1914 (Cth), the Privacy Act 1988 (Cth) and the Freedom of Information Act 1982 (Cth),

NOTING the European Union's commitment to ensuring that air carriers with reservations systems, departure control systems and/or PNR data processed within the EU are not prevented from complying with Australian law regarding the transfer of European Union-sourced PNR data to the Australian Customs Service pursuant to this Agreement,

AFFIRMING that this Agreement does not constitute a precedent for any future discussions or negotiations between the European Union and Australia, or between either of the parties and any State regarding the processing and transfer of European Union-sourced PNR data or any other form of data,

SEEKING to enhance and encourage cooperation between the parties in the spirit of EU-Australian partnership,

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

Artikel 1

Definitioner

I detta avtal avses med

a) *parter*: Europeiska unionen (EU) och Australien,

b) *avtal*: detta avtal och dess bilagor, inbegripet de ändringar av dessa som parterna från tid till annan kan enas om att göra,

c) *lufttrafikföretag*: lufttrafikföretag som har bokningssystem och/eller PNR-uppgifter som behandlats på EU-medlemsstaternas territorium och som bedriver internationell lufttransport av passagerare till, från eller genom Australien,

d) *tull*: Australiens tullmyndighet,

e) *passageraruppgifter (PNR-uppgifter)*: uppgifter om varje passagerares resa som bokningsansvariga och andra medverkande lufttrafikföretag behöver för bokning och bokningskontroll i enlighet med lufttrafikföretagens bokningssystem,

f) *Australiens PNR-system*: det PNR-system som tullen efter det att den övergångsperiod som avses i artikel 4.1 har löpt ut ska använda för att behandla PNR-uppgifter från EU som lufttrafikföretagen överför till tullen enligt avtalet, i enlighet med punkt 11 i bilagan,

g) *bokningssystem*: lufttrafikföretagets bokningssystem och system för avgångskontroll,

h) *behandling*: varje åtgärd eller serie av åtgärder som vidtas med personuppgifter, vare sig det görs automatiskt eller inte, till exempel insamling, registrering, organisering, lagring, bearbetning eller ändring, hämtning, läsning, användning, utlämnande genom översändande, spridning eller annat tillhandahållande av uppgifter, sammanställning eller samkörning, blockering, radering eller förstöring,

i) *PNR-uppgifter från EU*: PNR-uppgifter som överförs till tullen i enlighet med detta

Article 1

Definitions

For the purposes of this Agreement:

(a) "Parties" shall mean the European Union (EU) and Australia;

(b) "Agreement" shall mean this Agreement and its Annex, including amendments thereof as from time to time agreed by the Parties. This Agreement shall be referred to as the EU-Australia PNR Agreement;

(c) "air carriers" shall mean air carriers that have reservation systems and/or PNR data processed in the territory of the Member States of the EU and operate passenger flights in international air transportation to, from or through Australia;

(d) "Customs" shall mean the Australian Customs Service;

(e) "passenger name record data" (PNR data) shall mean the record of each passenger's travel requirements which contains all information necessary for the processing of reservations and their control by the booking and participating airlines as contained in air carriers' reservation systems;

(f) "the Australian PNR system" shall mean the PNR system to be used by Customs after the expiry of the transition period referred to in Article 4(1) to process EU-sourced PNR data transferred by air carriers to Customs under the Agreement as specified in paragraph 11 of the Annex;

(g) "reservation system" shall mean an air carrier's reservations and departure control systems;

(h) "processing" shall mean any operation or set of operations which is performed upon personal data, whether or not by automatic means, such as collection, recording, organisation, storage, adaptation or alteration, retrieval, consultation, use, disclosure by transmission, dissemination or otherwise making available, alignment or combination, blocking, erasure or destruction;

(i) "EU-sourced PNR data" shall mean PNR data transferred to Customs pursuant to

avtal,

j) *grovt brott*: ett brott för vilket föreskrivs en frihetsberövande påföljd om minst fyra år eller en strängare påföljd.

this Agreement;

(j) "serious crime" shall mean conduct constituting an offence punishable by a maximum deprivation of liberty of at least four years or a more serious penalty.

Artikel 2

Tillämpningsområde

1. Australien ska se till att tullen behandlar PNR-uppgifter från EU i enlighet med detta avtal.

2. EU ska se till att lufttrafikföretag inte hindras från att uppfylla den australiska lagens krav när det gäller överföring till tullen av PNR-uppgifter från EU i enlighet med detta avtal.

Article 2

Scope

1. Australia shall ensure that Customs processes EU-sourced PNR data in accordance with this Agreement.

2. The EU shall ensure that air carriers are not prevented from complying with Australian law regarding the transfer of EU-sourced PNR data to Customs pursuant to this Agreement.

Artikel 3

Tillfredsställande skyddsnivå

Tullens efterlevnad av detta avtal ska i den mening som avses i berörd EU-lagstiftning om uppgiftsskydd innebära en tillfredsställande skyddsnivå för PNR-uppgifter från EU som överförs till tullen i enlighet med detta avtal.

Article 3

Adequacy

Compliance with this Agreement by Customs shall, within the meaning of relevant EU data-protection law, constitute an adequate level of protection for EU-sourced PNR data transferred to Customs for the purpose of this Agreement.

Artikel 4

Metod för åtkomst

1. I fråga om PNR-uppgifter från EU ska tullen övergå till det australiska PNR-system som definieras i artikel 1 f inom två år efter det att avtalet har undertecknats. Under den övergångsperioden ska hänvisningar i detta avtal till överföring av PNR-uppgifter anses omfatta tullens åtkomst till PNR-uppgifter i enlighet med det befintliga system som beskrivs i punkt 2.

2. Under övergångsperioden ska tullen använda sitt befintliga PNR-system, som inte lagrar PNR-uppgifter annat än i sådana fall som är kopplade till undersökning vid an-

Article 4

Method of access

1. Customs shall make the transition to the Australian PNR system, as defined in Article 1(f), for EU-sourced PNR data, within two years of the date of the signing of this Agreement. During that transitional period, references in this Agreement to the transfer of PNR data shall be deemed to include access to PNR data by Customs in accordance with the existing system described in paragraph 2.

2. During the transitional period Customs shall use its existing PNR system, which does not store PNR data other than in circumstances related to on-arrival examination

komsten till flygplatser, eller då ett brott har begåtts. Det befintliga PNR-systemet möjliggör elektronisk online-åtkomst i realtid till de uppgiftsområden som anges i punkt 9 i bilagan, så som de återfinns i lufttrafikföretagens bokningssystem.

at airports or where an offence has been committed. The existing system permits real-time, online electronic access to the data fields specified in paragraph 9 of the Annex, as contained in air carriers' reservation systems.

Artikel 5

Article 5

Begränsning av ändamålet för PNR-uppgifter från EU

Purpose limitation for EU-sourced PNR data

1. Tullen får endast behandla EUPNR-uppgifter och andra personliga uppgifter från EU i syfte att förhindra och bekämpa

1. Customs shall process EU-sourced PNR data and other personal information derived therefrom strictly for the purpose of preventing and combating:

- i) terrorism och därmed förknippad brottslighet,
- ii) grova brott, inbegripet organiserad brottslighet av gränsöverskridande karaktär,

- (i) terrorism and related crimes;
- (ii) serious crimes, including organised crime, that are transnational in nature;

iii) flykt från arresteringsorder eller frihetsberövande i samband med ovannämnda brott.

(iii) flight from warrants or custody for crimes described above.

2. PNR-uppgifter från EU kan, vid behov, också behandlas från fall till fall för att skydda den registrerade personens eller andra personers vitala intressen, särskilt vid risk för den registrerade personens eller andra personers död eller allvarliga skada, eller vid betydande risk för allmän hälsa, särskilt i förhållande till vad som krävs enligt internationellt erkända standarder som Världshälsoorganisationens internationella hälsoreglemente (2005).

2. EU-sourced PNR data may also be processed on a case-by-case basis where necessary for the protection of the vital interests of the data subject or other persons, in particular as regards the risk of death or serious injury to the data subjects or others, or a significant public health risk, in particular as required by internationally recognised standards, such as the World Health Organisation's International Health Regulations (2005).

3. PNR-uppgifter från EU får dessutom behandlas från fall till fall där en sådan behandling uttryckligen krävs av en domstol eller australisk lag, för att kunna övervaka och utkräva ansvar av den offentliga förvaltningen, inbegripet krav enligt *Freedom of Information Act 1982* (Cth), *Human Rights and Equal Opportunity Commission Act 1986* (Cth), *Privacy Act 1988* (Cth), *Auditor-General Act 1997* (Cth) eller *Ombudsman Act 1976* (Cth). Om framtida ändringar av den australiska lagstiftningen, så som Australien meddelat enligt artikel 6, utvidgar omfattningen av de PNR-uppgifter från EU som ska behandlas enligt artikel 5.3 får EU åberopa bestämmelserna i artiklarna 10 och 13.

3. In addition, EU-sourced PNR data may also be processed on a case-by-case basis where such processing is specifically required by court order or Australian law for the purpose of supervision and accountability of public administration, including requirements under the Freedom of Information Act 1982 (Cth), Human Rights and Equal Opportunity Commission Act 1986 (Cth), the Privacy Act 1988 (Cth), the Auditor-General Act 1997 (Cth) or Ombudsman Act 1976 (Cth). If future amendments to Australian law, as communicated by Australia under Article 6, expand the scope of EU-sourced PNR data that must be processed in accordance with Article 5(3), the EU may invoke the

provisions of Articles 10 and 13.

Artikel 6

Information om lagstiftning gällande avtalet

Tullen ska underrätta EU om antagandet av australisk lagstiftning som direkt påverkar skyddet av sådana PNR-uppgifter från EU som anges i detta avtal.

Article 6

Information on legislation concerning the Agreement

Customs shall advise the EU regarding the passage of any Australian legislation which directly relates to the protection of EU-sourced PNR data as set out in this Agreement.

Artikel 7

Skydd av enskilda personers personuppgifter

1. Australien ska tillhandahålla ett system som ger enskilda personer, oavsett medborgarskap eller bosättningsland, åtkomst till och möjlighet att rätta egna personuppgifter. De skyddsmekanismer som omfattar PNR-uppgifter från EU som lagras av australiska statliga organ enligt *Privacy Act 1988* (Cth) ska tillämpas, oavsett den enskilda personens medborgarskap eller bosättningsland.

2. Tullen ska behandla mottagna PNR-uppgifter från EU och de personer som berörs av denna behandling helt i enlighet med de standarder för uppgiftsskydd som fastställs i detta avtal och i tillämplig australisk lagstiftning, utan diskriminering, framför allt inte sådan som grundar sig på medborgarskap eller bosättningsland.

Article 7

Protection of personal data of individuals

1. Australia shall provide a system, accessible by individuals regardless of their nationality or country of residence, for seeking access to, and correction of, their own personal information. The protections afforded to EU-sourced PNR data stored by Australian Government agencies under the *Privacy Act 1988* (Cth) shall apply regardless of the nationality or country of residence of the individual.

2. Customs shall process EU-sourced PNR data received and treat individuals concerned by such processing strictly in accordance with the data-protection standards set out in this Agreement and applicable Australian laws, without discrimination, in particular on the basis of nationality or country of residence.

Artikel 8

Underrättelse till enskilda personer och allmänheten

Tullen ska ge allmän tillgång, inbegripet till den resande, till upplysningar om behandlingen av PNR-uppgifter, bland annat allmän information om under vilken behörighet uppgifterna samlas in, syftet med insamlingen, det skydd som uppgifterna kommer att omfattas av, det sätt på vilket och i vilken omfattning uppgifterna kan yppas, tillgängliga förfaranden för rättelser och information om vart

Article 8

Notification to individuals and public

Customs shall make publicly available, including to members of the travelling public, information regarding the processing of PNR data, including general information regarding the authority under which the data will be collected, the purpose of the data's collection, the protection that will be afforded to the data, the manner and extent to which the data may be disclosed, the procedures avail-

personer med frågor eller problem kan vända sig.

able for redress and contact information for persons with questions or concerns.

Artikel 9

Gemensam översyn av genomförandet

Australien och EU ska regelbundet göra en gemensam översyn av detta avtals genomförande, bland annat av garantierna för uppgiftsskydd och datasäkerhet, för att ömsesidigt säkerställa ett effektivt genomförande av avtalet. Vid översynen ska EU företrädas av Europeiska kommissionens direktorat för rättvisa, frihet och säkerhet, inbegripet företrädare för myndigheter för uppgiftsskydd och brottsbekämpning, och Australien ska företrädas av en högre australisk statstjänsteman eller, i tillämpliga fall, myndighetsperson eller av en tjänsteman som var och en av parterna ömsesidigt kan besluta att utse. EU och Australien kommer att gemensamt fastställa de närmare föreskrifterna för översynerna.

Artikel 10

Twistlösning

Eventuella tvister mellan parterna i detta avtal när det gäller dess tolkning, tillämpning eller genomförande ska lösas genom samråd eller förhandlingar mellan parterna och inte hänskjutas till någon tredje part eller domstol för lösning.

Artikel 11

Ändringar och översyn av avtalet

1. Parterna kan skriftligen komma överens om att ändra detta avtal. En ändring träder i kraft endast när parterna har uppfyllt alla nödvändiga interna krav och därefter på den dag som parterna kan enas om.

2. Parterna kan göra en översyn av avtalets bestämmelser fyra år efter dess undertecknande. Bortsett från denna period ska avtalet ses över om ett PNR-system genomförs i Europeiska unionen om och när en sådan över-

Article 9

Joint review of implementation

Australia and the EU shall periodically undertake a joint review of the implementation of this Agreement, including the data-protection and data-security guarantees, with a view to mutually assuring the effective implementation of the Agreement. In the review, the EU shall be represented by the European Commission's Directorate-General for Justice, Freedom and Security, including representatives of data-protection and law-enforcement authorities, and Australia shall be represented by such senior Australian Government official or officeholder as may be appropriate, or by such official as each may mutually determine to designate. The EU and Australia will mutually determine the detailed modalities of the reviews.

Article 10

Dispute settlement

Any dispute arising between the Parties under this Agreement with respect to its interpretation, application or implementation shall be settled by consultation or negotiation between the Parties; it shall not be referred to any third party or tribunal for resolution.

Article 11

Amendments and review of the agreement

1. The Parties may agree, in writing, to amend this Agreement. An amendment shall enter into force only after the Parties have completed any necessary internal requirements and thereafter on such date as the Parties may agree.

2. The Parties may undertake a review of the terms of the Agreement four years after its signing. Notwithstanding that period, if a PNR system is implemented in the European Union, this Agreement shall be reviewed if

syn kan underlätta driften av Europeiska unionens PNR-system eller genomförandet av detta avtal.

3. Vid en eventuell översyn ska Australien göra sitt bästa för att underlätta driften av Europeiska unionens PNR-system.

and when such a review would facilitate the functioning of the European Union's PNR system or the implementation of this Agreement.

3. Australia shall use its best endeavours to facilitate the functioning of the European Union's PNR system in the event of review.

Artikel 12

Tillfälligt upphörande med dataflöden

1. De behöriga myndigheterna i EU:s medlemsstater kan utöva sina befintliga befogenheter att tillfälligt upphöra med dataflöden till tullen i syfte att skydda enskilda personer när det gäller behandlingen av deras personuppgifter, om det är sannolikt att standarden på det skydd som fastställs i detta avtal inte uppfylls och det finns rimliga skäl att anta att tullen inte vidtar eller kommer att vidta adekvata och lämpliga åtgärder för att lösa problemet i fråga samt att en fortsatt överföring skulle leda till överhängande risk för allvarlig skada för de registrerade personerna.

2. De behöriga myndigheterna i EU-medlemsstaterna ska i sådana fall vidta rimliga åtgärder för att underrätta tullen och ge den möjlighet att reagera enligt följande: Varje tillfälligt upphörande ska föregås av en underrättelse som ger tullen och de berörda myndigheterna i EU-medlemsstaterna tillräckligt med tid för att försöka nå en lösning och EU ska underrätta Australien om en sådan lösning. EU ska meddela Australien varje beslut om att åberopa befogenheterna enligt denna artikel.

3. Varje tillfälligt upphörande ska avslutas så snart som skyddsstandarderna kan garanteras till belåtenhet för Australien och de berörda myndigheterna i EU-medlemsstaterna och Australien har underrättat EU om detta.

Article 12

Suspension of data flows

1. The competent authorities in EU Member States may exercise their existing powers to suspend data flows to Customs in order to protect individuals with regard to the processing of their personal data where there is a substantial likelihood that the standards of protection set out in this Agreement are being infringed, there are reasonable grounds for believing that Customs is not taking or will not take adequate and timely steps to settle the case at issue and the continuing transfer would create an imminent risk of grave harm to data subjects.

2. The competent authorities in EU Member States shall make reasonable efforts in the circumstances to provide Customs with notice and an opportunity to respond, as follows: any suspension shall be preceded by notification which allows a sufficient period of time during which time Customs and the relevant competent authorities in the EU Member States shall endeavour to achieve resolution; the EU shall notify Australia of any such resolution. Any decision to invoke powers under this Article shall be communicated to Australia by the EU.

3. Any suspension shall cease as soon as the standards of protection are assured to the satisfaction of Australia and of the relevant competent authorities in the EU Member States and Australia notifies the EU accordingly.

Artikel 13

Avtalets upphörande

1. Varje part får säga upp eller avbryta detta avtal när som helst genom anmälan på diplomatisk väg. Uppsägningen ska få verkan nittio (90) dagar efter dagen för en sådan anmälan till den andra parten.

2. Även om detta avtal upphör ska alla PNR-uppgifter från EU som enligt detta avtal innehålls av de behöriga australiska myndigheterna även fortsättningsvis behandlas i enlighet med de standarder för uppgiftsskydd som anges i avtalet.

3. Detta avtal och de skyldigheter det medför, annat än skyldigheten enligt artikel 13.2, ska upphöra att gälla sju år efter den dag då det undertecknades, om inte parterna ömsesidigt beslutar att ersätta avtalet.

Artikel 14

Efterlevnad av lagstiftning

Detta avtal innebär inget undantag från lagarna i Australien, EU eller dess medlemsstater. Detta avtal utgör inte heller grund för några rättigheter eller förmåner för några andra privata eller offentliga personer eller enheter, och inte heller inte några andra korrigeringsåtgärder än de som uttryckligen anges i avtalet.

Artikel 15

Ikraftträdande, provisorisk tillämpning, språk

1. Detta avtal träder i kraft den första dagen i den månad som följer på den dag då parterna utväxlat underrättelser om att de har avslutat sina interna förfaranden i detta syfte.

2. Detta avtal ska tillämpas provisoriskt från och med dagen för undertecknandet.

3. Utfärdat i Bryssel den trettionde juni 2008 i två original på engelska. Det ska även upprättas på bulgariska, tjeckiska, danska, nederländska, estniska, finska, franska, tyska,

Article 13

Termination of the agreement

1. Either party may terminate this Agreement at any time by notification through diplomatic channels. Termination shall take effect ninety (90) days from the date of the other party being notified thereof.

2. Notwithstanding the termination of this Agreement, all EU-sourced PNR data held by competent Australian authorities pursuant to this Agreement shall continue to be processed in accordance with the data protection standards laid down herein.

3. This Agreement and any obligations thereunder, other than the obligation under Article 13(2), shall expire and cease to have effect seven years after the date of signing, unless the parties mutually agree to replace this Agreement.

Article 14

Non-derogation from laws

This Agreement shall not derogate from the laws of Australia or of the EU or its Member States. This Agreement shall not create or confer any right or benefit on any other person or entity, private or public, or any remedy other than as expressly stated in this Agreement.

Article 15

Entry into force; provisional application; languages

1. This Agreement shall enter into force on the first day of the month after the date on which the Parties have exchanged notifications indicating that they have completed their internal procedures for this purpose.

2. This Agreement shall apply provisionally as of the date of signature.

3. Done at Brussels this thirtieth day of June 2008, in two originals, in the English language. The Agreement shall also be drawn up in the Bulgarian, Czech, Danish, Dutch,

grekiska, ungerska, italienska, lettiska, litauiska, maltesiska, polska, portugisiska, rumänska, slovakiska, slovenska, spanska och svenska, och parterna ska godkänna dessa språkversioner. När de har godkänts ska dessa språkversioner vara lika giltiga.

Estonian, Finnish, French, German, Greek, Hungarian, Italian, Latvian, Lithuanian, Maltese, Polish, Portuguese, Romanian, Slovak, Slovenian, Spanish and Swedish languages, and the Parties shall approve those language versions by an exchange of diplomatic notes. Once approved, the versions in those languages shall be equally authentic.

FÖR EUROPEISKA UNIONEN FÖR AUSTRALIEN

FOR THE EUROPEAN UNION FOR AUSTRALIA

*Bilaga***Australiens behandling av passageraruppgifter (PNR) från EU**

1. Tullen ska endast begära PNR-uppgifter från EU för passagerare som reser till, från eller genom Australien. Detta inbegriper passagerare som transiterar genom Australien med eller utan visering. De PNR-uppgifter från EU som tullen har tillgång till inkluderar alla PNR-uppgifter där passagerarens färdväg eller normala rutt för särskilda flyg anger en australisk destination eller mellanlandning.

Utlämnande av PNR-uppgifter från EU*Utlämnande inom den australiska regeringen*

2. Tullen ska endast yppa PNR-uppgifter från EU för de syften som anges i artikel 5.1 i avtalet med Australien i Australien och till de australiska ministerier och myndigheter som förtecknas i den lista som bifogas denna bilaga och vilkas verksamhet är direkt kopplad till artikel 5 i detta avtal.

3. Listan kan ändras genom utväxling av diplomatiska noter mellan parterna för att inbegripa

i) ministerier eller myndigheter som efterträder dem som redan förtecknas i listan, och

ii) nya ministerier och myndigheter som inrättats efter det att detta avtal inletts,

och vilkas verksamhet är direkt kopplad till artikel 5.1 i detta avtal.

4. PNR-uppgifter från EU kan endast utlämnas till myndigheter som förtecknas i listan, vid behov som svar på en särskild skriftlig begäran och från fall till fall. I enlighet med punkterna 7 och 8 ska tullen endast utlämna PNR-uppgifter från EU efter att ha gjort en bedömning av den särskilda begärens relevans i förhållande till detta avtals syfte. Tullen ska föra ett register över sådana överlämnanden.

5. Tullen får inte yppa några PNR-uppgifter från EU i bulk till de myndigheter som förtecknas i listan, om PNR-uppgifterna inte har anonymiserats på så sätt att den registrerade

Australian processing of EU-sourced passenger name record (PNR) data

1. Customs shall require EU-sourced PNR data only for those passengers travelling to, from or through Australia. That includes passengers who transit through Australia with or without visas. EU-sourced PNR data accessed by Customs includes all PNR data where the travel itinerary of the passenger or the normal routing for particular flights indicates an Australian destination or stopover.

Disclosure of EU-sourced PNR data*Disclosure within the Australian Government*

2. Customs shall only disclose EU-sourced PNR data for the purpose stated in Article 5(1) of the Agreement within Australia to the Australian Government departments and agencies listed in the Schedule to this Annex, the functions of which are directly related to Article 5 of this Agreement.

3. The Schedule may be amended, by exchange of diplomatic notes between the Parties, to include:

(i) any successor departments or agencies of those already listed in the Schedule; and

(ii) any new departments and agencies established after the commencement of this Agreement;

the functions of which are directly related to Article 5(1) of this Agreement.

4. EU-sourced PNR data shall be disclosed to authorities listed in the Schedule only where necessary in response to specific written requests and on a case-by-case basis. In accordance with paragraphs 7 and 8, Customs shall release EU-sourced PNR information only after assessing the relevance of the specific request within the purposes of this Agreement. Customs shall maintain a log of such disclosures.

5. Customs shall not disclose in bulk any EU-sourced PNR data to authorities listed in the Schedule, other than EU-sourced PNR data which has been anonymised in such a

personen inte längre kan identifieras. Sådana anonymiserade uppgifter ska endast behandlas av de i listan förtecknade myndigheterna i syfte att upprätta statistik, ingående analyser av utveckling, longitudinella studier och skapandet av profiler som avser de syften som anges i artikel 5.1 i detta avtal. Tullen får under inga förhållanden i bulk yppa några av följande EUPNR-uppgifter till de i listan förtecknade myndigheterna:

- iv) Namn.
- vi) Andra namn från PNR-uppgifterna, inklusive antalet resenärer i PNR-uppgifterna.
- vii) All tillgänglig kontaktinformation (inbegripet uppgifter om beställaren).
- xvii) Allmänna anmärkningar, inklusive annan kompletterande information (OSI), SSI (Special Service Information) och SSR (Special Service Request Information), i den mån de innehåller någon information som kan identifiera en fysisk person.
- xviii) Eventuellt insamlad information inom system för förhandsbehandling (Advance Passenger Processing) och förhandsinformation om passagerarna (Advanced Passenger Information System).

Överlämnande till regeringar i tredjeländer

6. Tullen får endast överlämna EUPNR-uppgifter till specifika statliga myndigheter i tredjeländer, vilkas verksamhet direkt avser de syften som anges i artikel 5.1 i avtalet. Varje sådant överlämnande ska ske från fall till fall och när det är nödvändigt för att förhindra eller bekämpa de brott som avses i artikel 5.1 i avtalet. Tullen ska föra bok över sådana överlämnanden.

Yppande – Customs Administration Act 1985 (Cth)

7. Varje yppande enligt punkterna 2–6 ska dessutom vara i överensstämmelse med avsnitt 16 i *Customs Administration Act 1985 (Cth)* och *Privacy Act 1988 (Cth)*, som tillsammans föreskriver att en person, ett organ eller en myndighet till vilken personuppgifter

way that a data subject is no longer identifiable. Such anonymised data shall be processed by the authorities listed in the Schedule only for the purpose of establishing statistics, in-depth and trend analysis, longitudinal studies and profile building related to the purpose stated in Article 5(1) of this Agreement. In any case, Customs shall not disclose in bulk any of the following EU-sourced PNR data to authorities listed in the Schedule:

- (iv) name(s);
- (vi) other names on PNR, including number of travellers on PNR;
- (vii) all available contact information (including originator information);
- (xvii) general remarks including other supplementary information (OSI), special service information (SSI) and special service request (SSR) information, to the extent that it contains any information capable of identifying a natural person; and
- (xviii) any collected advance passenger processing (APP) or advance passenger information (API) data.

Disclosure to third country governments

6. Customs shall disclose EU-sourced PNR data only to specific third country government authorities the functions of which are directly related to the purpose stated in Article 5(1) of the Agreement. Any such disclosure must be on a case-by-case basis and when necessary for the purpose of preventing or combating the offences listed in Article 5(1) of the Agreement. Customs shall maintain a log of such disclosures.

Disclosure – the Customs Administration Act 1985 (Cth)

7. Any disclosure under paragraphs 2 to 6 shall also be in accordance with section 16 of the Customs Administration Act 1985 (Cth) and the Privacy Act 1988 (Cth) which, taken together, provide that a person, body or agency to whom personal information is dis-

yppas inte får använda eller yppa informationen i annat syfte än det som var anledningen till att informationen lämnades till den personen, det organet eller den myndigheten.

8. Vid yppandet av PNR-uppgifter från EU till de australiska statliga myndigheterna eller till statliga myndigheter i tredjeland enligt avsnitt 16 i *Customs Administration Act 1985* (Cth) ska tullen villkora yppandet genom att ange följande för mottagaren:

i) Att PNR-uppgifterna från EU inte får vidareföras utan tullens medgivande; ett medgivande som inte ska ges av tullen i andra syften än de som anges i artikel 5.1 i avtalet eller, om det gäller de australiska statliga myndigheterna, de som anges i artikel 5.2 och 5.3 i avtalet.

ii) Att mottagaren måste behandla PNR-uppgifterna från EU som brottsbekämpningskänsliga och konfidentiella personliga uppgifter om den registrerade personen.

iii) Att mottagaren, förutom i nödfall där den registrerade personens eller andra personers liv eller fysiska säkerhet är i fara, måste se till att PNR-uppgifterna från EU omfattas av motsvarande standarder för uppgiftsskydd som de som fastställs i avtalet, inbegripet perioden för uppgifternas bevarande.

Typer av information som samlas in

9. Typer av PNR-uppgifter från EU som samlas in:

i) PNR-nummerkod (PNR record locator code).

ii) Datum för bokning/utfärdande av biljett.

iii) Datum för avsedd resa.

iv) Namn.

v) Tillgänglig information om bonus och förmåner (dvs. fribiljetter, uppgraderingar osv.).

vi) Andra namn från PNR-uppgifterna, inklusive antalet resenärer i PNR-uppgifterna.

vii) All tillgänglig kontaktinformation (inklusive uppgifter om beställaren).

viii) All tillgänglig betalnings-/faktureringsinformation (exklusive andra transaktionsuppgifter som är kopplade till ett kreditkort eller konto och som inte har något

closed, shall not use or disclose the information for any purpose other than the purpose for which the information was given to the person, body or agency.

8. In disclosing EU-sourced PNR data to Australian Government authorities or third country government authorities pursuant to section 16 of the Customs Administration Act 1985 (Cth), Customs shall as a condition of disclosure, stipulate to the recipient:

(i) that the EU-sourced PNR data must not be further disclosed without the permission of Customs, which permission shall not be granted by Customs except for the purpose stated in Article 5(1) of the Agreement or in the case of the Australian Government authorities pursuant to Article 5(2) or (3) of the Agreement;

(ii) that the recipient must treat such EU-sourced PNR data as law-enforcement sensitive, confidential personal information of the data subject;

(iii) other than in emergency circumstances where the life or physical safety of a data subject or of others is under threat, that the recipient must apply to the EU-sourced PNR data data-protection standards equivalent to the data-protection standards set out in the Agreement, including those relating to the data-retention period.

Types of information collected

9. Types of EU-sourced PNR data collected:

(i) PNR locator code;

(ii) date of reservation/issue of ticket;

(iii) date(s) of intended travel;

(iv) name(s);

(v) available frequent flier and benefit information (i.e. free tickets, upgrades, etc.);

(vi) other names on PNR, including number of travellers on PNR;

(vii) all available contact information (including originator information);

(viii) all available payment/billing information (not including other transaction details linked to a credit card or account and not connected to the travel transaction);

samband med resetransaktionen).

- ix) Reserutter för specifika PNR-uppgifter.
 - x) Resebyrå.
 - xi) Information om gemensam linjebeteckning.
 - xii) Delad information.
 - xiii) Passagerares resestatus (inklusive bekräftelser och incheckningsstatus).
 - xiv) Biljettinformation, inklusive biljettnummer, biljetter för enkel resa och automatisk biljettprisuppgift.
 - xv) All bagageinformation.
 - xvi) Platsinformation, inklusive platsnummer.
 - xvii) Allmänna anmärkningar, inklusive annan kompletterande information (OSI), SSI-information (Special Service Information) och SSR-information (Special Service Request).
 - xviii) Eventuellt insamlad information inom system för förhandsbehandling (Advance Passenger Processing) och förhandsinformation om passagerarna (Advanced Passenger Information).
 - xix) Alla historiska ändringar av de PNR-uppgifter som förtecknas i nummer i—xviii.
10. PNR-uppgifter kommer ibland att innehålla vissa känsliga uppgifter, nämligen uppgifter som avslöjar ras eller etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse eller medlemskap i fackförening samt uppgifter som rör en persons hälsa eller sexualliv ("känsliga uppgifter med ursprung i EU"). Tullen ska utan ytterligare behandling filtrera bort alla känsliga EU-uppgifter och radera alla sådana uppgifter.

Överföring av PNR-uppgifter från EU

11. Tullen ska samarbeta med enskilda lufttrafikföretag för att se till att kraven för överföring av PNR-uppgifter från EU är rimliga och proportionerliga samt att de överensstämmer med behovet att kunna garantera att PNR-uppgifterna från EU är lämpliga, exakta och fullständiga.

Under normala förhållanden ska tullen begära en första överföring av PNR-uppgifter från EU 72 timmar före en planerad avgång och endast begära högst fem rutinöverföringar av PNR-uppgifter från EU avseende en

- (ix) travel itinerary for specific PNR;
- (x) travel agency/travel agent;
- (xi) code share information;
- (xii) split/divided information;
- (xiii) travel status of passenger (including confirmations and check-in status);
- (xiv) ticketing information, including ticket number, one way tickets and automated ticket fare quote;
- (xv) all baggage information;
- (xvi) seat information, including seat number;
- (xvii) general remarks including other supplementary information (OSI), special service information (SSI) and special service request (SSR) information;
- (xviii) any collected advance passenger processing (APP) or advance passenger information (API) data;

(ix) all historical changes to the PNR data listed in numbers (i) to (xviii).

10. PNR data will at times contain certain sensitive data, namely data revealing racial or ethnic origin, political opinions, religious or philosophical beliefs, trade union membership, and data concerning health or sex life ("sensitive EU-sourced data"). Customs shall filter out all such sensitive EU-sourced data and shall delete all such data without any further processing.

Transfer of EU-sourced PNR data

11. Customs shall work with individual air carriers to ensure that EU-sourced PNR data transfer requirements are judicious and proportionate, consistent with the need to ensure the timeliness, accuracy and completeness of the EU-sourced PNR data.

Under normal circumstances, Customs shall require an initial transmission of EU-sourced PNR data at 72 hours before scheduled departure and shall require a maximum of only five routine transmissions of EU-

särskild flygning. Oavsett 72-timmarsgränsen får tullen dessutom vid behov begära *ad hoc*-export för att bistå vid hanteringen av ett specifikt hot mot en flygning, en rad flygningar, en rutt eller andra omständigheter i samband med det syfte som fastställs i artikel 5.1 i detta avtal. Tullen kommer att handla omdömesgillt och i proportion till hotets art när den utnyttjar denna handlingsfrihet

sourced PNR data in respect of any particular flight. Irrespective of the 72-hour time-frame, Customs may in addition require *ad hoc* pushes where necessary to assist in responding to specific threats to a flight, set of flights, route or other circumstances associated with the purpose defined in Article 5(1) of this Agreement. In exercising this discretion, Customs will act judiciously and proportionately.

Bevarande av uppgifter

12. Tullen ska bevara PNR-uppgifter från EU i högst 3,5 år från och med den dag då tullen tog emot uppgifterna, varefter uppgifterna kan arkiveras i ytterligare två år. Åtkomst till arkiverade PNR-uppgifter får endast beviljas från fall till fall och i utredningssyften.

13. Oavsett punkt 12 behöver av tullen anonymiserade PNR-uppgifter inte arkiveras, men de får ändå inte bevaras av tullen eller andra organ längre än 5,5 år efter det att PNR-uppgifterna togs emot av tullen.

14. I slutet av den perioden ska tullen radera EUPNR-uppgifter om inte annat föreskrivs i punkt 15.

15. Uppgifter som avser pågående rättsprocesser eller brottsutredningar får bevaras tills processerna eller utredningarna är avslutade. Frågan om bevarandet av uppgifter kommer att ses som en del av den översyn som ska genomföras enligt artikel 11 i detta avtal.

Åtkomst och prövning

Skydd av privatlivet

16. *Privacy Act 1988* (Cth) (PA-lagen) styr insamling, användning, lagring och yppande, säkerhet och åtkomst samt ändring av personuppgifter som innehas av de flesta australiska ministerier och myndigheter. Tullen omfattas av PA-lagen och måste hantera PNR-uppgifter från EU i enlighet med denna lag.

Data retention

12. Customs shall retain EU-sourced PNR data for no more than three-and-a-half years after the date of receipt of the PNR data by Customs, after which time the data may be archived for two further years. Archived PNR data may be accessed only on a case-by-case basis for investigative purposes.

13. Notwithstanding paragraph 12, no EU-sourced PNR data anonymised by Customs need be archived, but in any event shall not be retained by Customs or other agencies for more than five-and-a-half years after the date of receipt of the PNR data by Customs.

14. Customs must delete EU-sourced PNR data at the end of that period, except as provided for in paragraph 15.

15. Data that relates to ongoing judicial proceedings or a criminal investigation may be retained until the proceedings or investigations are concluded. The issue of data retention will be considered as part of the review conducted under Article 11 of this Agreement.

Access and redress

Privacy protection

16. The *Privacy Act 1988* (Cth) (Privacy Act) governs the collection, use, storage and disclosure, security and access and alteration of personal information held by most Australian Government departments and agencies. Customs is subject to the Privacy Act and is required to handle EU-sourced PNR data in accordance with the Privacy Act.

Yppande av PNR-uppgifter och information

17. PNR-uppgifter som lämnats av en enskild person eller för en enskild persons räkning kommer efter begäran att lämnas ut till personen i fråga i enlighet med PA-lagen och *Freedom of Information Act 1982* (Cth) (FOI-lagen). I enlighet med australisk lag får tullen inte lämna ut PNR-uppgifter till allmänheten, utom till de registrerade personerna eller deras ombud. Begäran om tillgång till personlig information i de PNR-uppgifter som lämnats av den begärande får lämnas till tullen.

Åtgärder för uppgiftsskydd – Privacy Act 1988 (Cth)

18. All personlig information som innehas av tullen och som avser "personliga uppgifter" i den mening som avses i lagen om skydd av privatlivet måste uppfylla de krav på skydd av sådan information som fastställs i den lagen. Tullen måste hantera PNR-uppgifterna i enlighet med PA-lagen, inbegripet insamling, användning, lagring, säkerhet och åtkomst samt ändring och yppande av alla sådana uppgifter.

19. Klagomål från enskilda över tullens hantering av deras PNR-uppgifter kan göras direkt till tullen och enligt PA-lagen därefter till dataskyddsombudsmannen.

Åtgärder för uppgiftsskydd – Integritetsrevisioner

20. Australiens oberoende dataskyddsombudsman kan undersöka hur myndigheterna iakttar PA-lagen samt övervaka och utreda i vilken mån tullen respekterar denna lag.

21. Enligt lagen om skydd av privatlivet har tullen vidtagit arrangemang för att dataskyddsombudsmannens kontor regelbundet ska göra formella revisioner av alla aspekter av tullens användning av PNR-uppgifter från EU och av hanteringen, åtkomstpolicy och förfarandena. Tullen har dessutom sitt eget

Disclosure of PNR data and information

17. PNR data furnished by or on behalf of an individual must be disclosed to the individual in accordance with the Privacy Act and the Freedom of Information Act 1982 (Cth) (FOI Act) upon request. Customs must not disclose PNR data to the public, except to the data subjects or their agents in accordance with Australian law. Requests for access to personal information contained in PNR data that was provided by the requestor may be submitted to Customs.

Data protection measures — Privacy Act 1988 (Cth)

18. Any personal information retained by Customs that is "personal information" within the meaning of, and for the purposes of, the Privacy Act must meet the requirements of the Privacy Act regarding the protection of such information. Customs must handle PNR information in accordance with the Privacy Act, in particular as regards the collection, use, storage, security, access and alteration and disclosure of any such data.

19. Complaints by individuals concerning Customs handling of its PNR data may be made directly to Customs and then pursuant to the Privacy Act to the Privacy Commissioner.

Data protection measures — Privacy audits

20. Australia's independent Privacy Commissioner can investigate compliance by agencies with the Privacy Act, and monitor and investigate the extent to which Customs complies with the Privacy Act.

21. Under the Privacy Act, Customs has put arrangements in place for the Office of the Privacy Commissioner to undertake regular formal audits of all aspects of Customs EU-sourced PNR data use, handling and access policies and procedures. In addition, Customs has its own internal audit program

interna revisionsprogram som är avsett att garantera högsta möjliga nivå av skydd för passagerarinformation och PNR-uppgifter från EU.

directed at ensuring the highest levels of protection for passenger information and EU-sourced PNR data.

Åtgärder för uppgiftsskydd – Freedom of Information Act 1982 (Cth) (FOI-lagen)

Data protection measures — Freedom of Information Act 1982 (Cth)

22. Tullen omfattas av FOI-lagen, som kräver att tullen lämnar ut handlingar till varje person som begär dem, med förbehåll för de undantag som föreskrivs i FOI-lagen. Enligt denna lag ska beslut om undantag fattas från fall till fall. I lagen fastställs en rad undantag för att skydda känslig information, inbegripet undantag som skyddar utlämnandet av handlingar som påverkar nationell säkerhet, försvaret, internationella förbindelser, brottsbekämpning samt skyddet av allmän säkerhet och personuppgifter. Tullen ska informera EU om varje beslut som avser utlämnande till allmänheten av PNR-uppgifter från EU enligt FOI-lagen inom en månad efter det att beslutet har fattats.

22. Customs is subject to the FOI Act which requires Customs to release documents to any person who requests them, subject to the exceptions and exemptions in the FOI Act. The FOI Act requires decisions on exemptions to be made on a case-by-case basis. There are a range of exemptions in the FOI Act to protect sensitive information from disclosure, including exemptions for documents affecting national security, defence, international relations, law enforcement, protection of public safety and personal privacy. Customs shall inform the EU of any decision regarding the public disclosure of EU-sourced PNR data under the FOI Act within one month of the decision having been taken.

23. Ansökningar om rättelse av PNR-uppgifter i tullens databas får enligt FOI-lagen alternativt PA-lagen göras direkt till tullen.

23. Requests for the rectification of PNR data held in the Customs database may be made directly to Customs pursuant to the FOI Act or the Privacy Act.

Andra skyddsåtgärder – Ombudsman Act 1976 (Cth)

Other protection measures — Ombudsman Act 1976 (Cth)

24. På grundval av *Ombudsman Act 1976 (Cth)* har flygpassagerare rätt att lämna klagomål till Samväldets ombudsman över tullens behandling av dem vid gränsförfarandena.

24. Air passengers have the right to complain to the Commonwealth Ombudsman regarding their treatment by Customs during border processing on the basis of the Ombudsman Act 1976 (Cth).

Tullens säkerhetsåtgärder för PNR-uppgifter

Customs PNR data security measures

25. Tullen ska även fortsättningsvis vidta följande säkerhetsåtgärder för skydd av uppgifter:

25. Customs shall continue to have the following data-security measures in place:

i) Åtkomsten till PNR-uppgifter ska begränsas till ett fåtal tulltjänstemän, som enligt *Customs Act 1901 (Cth)* särskilt har bemyndigats av högsta ansvariga tjänsteman för tullen att behandla PNR-uppgifter.

(i) access to PNR data shall be restricted to a limited number of officers within Customs who are specifically authorised by the Chief Executive Officer of Customs under the Customs Act 1901 (Cth) for the purposes of processing PNR data; and

ii) Ett övergripande fysiskt och elektroniskt säkerhetssystem för PNR-uppgifter ska finnas, dvs. ett datorsystem och nät som

a) isolerar PNR-uppgifter från de allmänna tulluppgifterna och är avskilt från tullens alla andra IT-system och nät,

b) befinner sig inom ett säkert tullområde med begränsat tillträde i Australien, och

c) kräver säkra inloggningsnivåer på flera nivåer för tillgång till PNR-uppgifter.

(ii) a comprehensive physical and electronic security system for PNR data shall be in place — namely a computer system and network that:

(a) isolates PNR data from the general Customs environment and is separate to all other Customs IT systems and networks;

(b) is located in a secure, limited access area of Customs in Australia; and

(c) requires a secure, layered level of logins to access PNR data.

Verkställighet

26. Administrativa, civila och straffrättsliga verkställighetsåtgärder, inbegripet rätten för varje registrerad person att få tillgång till administrativa eller rättsliga korrigeringsåtgärder, finns enligt australisk lagstiftning för överträdelse av Australiens lagar och bestämmelser om skydd av privatlivet och otillåtet yppande av information. I *Crimes Act 1914* (Cth), *Public Service Act 1999* (Cth), *Customs Administration Act 1985* (Cth), *Australian Federal Police Act 1979* (Cth) och interna disciplinära bestämmelser för de organ som anges i den bifogade listan föreskrivs i fråga om överträdelser till exempel påföljder upp till och med fängelse.

Samarbete

27. För att främja polissamarbete och rättsligt samarbete ska tullen främja överföringen av analytisk information som härrör från PNR-uppgifter från behöriga statliga myndigheter i Australien till polismyndigheter och rättsliga myndigheter i de berörda EU-medlemsstaterna och, i förekommande fall, till Europol och Eurojust, med förbehåll för den australiska regeringens bedömning av huruvida de åtgärder för uppgiftsskydd som finns inom EU:s jurisdiktion är tillräckliga.

Enforcement

26. Administrative, civil, and criminal enforcement measures, including the right of every data subject to have access to administrative or judicial remedy, are available under Australian law for violations of Australian privacy laws and rules, and unauthorised disclosure of information. For example, the *Crimes Act 1914* (Cth), the *Public Service Act 1999* (Cth), the *Customs Administration Act 1985* (Cth), the *Australian Federal Police Act 1979* (Cth) and internal disciplinary codes of the agencies specified in the attached Schedule, provide penalties in the case of violations up to and including imprisonment.

Cooperation

27. In order to foster police and judicial cooperation, Customs shall encourage the transfer of analytical information flowing from PNR data by competent Australian Government authorities to the police and judicial authorities in the EU Member States concerned and, where appropriate, to Europol and Eurojust subject to Australian Government assessment of the adequacy of data protection measures available within EU jurisdictions.

Lista till bilagan

Avseende punkt 2 i denna bilaga förtecknas i alfabetisk ordning följande myndigheter och organ:

1. Australian Crime Commission.
2. Australian Federal Police.
3. Australian Security Intelligence Organisation.
4. Commonwealth Director of Public Prosecutions.
5. Department of Immigration and Citizenship.

Schedule to the Annex

The following are listed, in alphabetical order, for the purposes of paragraph 2 of this Annex:

1. Australian Crime Commission;
2. Australian Federal Police;
3. Australian Security Intelligence Organisation;
4. Commonwealth Director of Public Prosecutions; and
5. Department of Immigration and Citizenship.